

AGENCIJA ZA UGLJIKOVODIKE

Izvješće o radu za 2022. godinu

ožujak, 2023. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
1.1	POSLOVI KOJE AGENCIJA OBAVLJA U OKVIRU SVOJE DJELATNOSTI.....	5
1.2	ORGANIZACIJA POSLOVANJA AGENCIJE I STRUKTURA ZAPOSLENIH.....	7
1.3	NABAVA ROBA I USLUGA	7
2.	ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA.....	8
2.1	KVANTITATIVNA I KVALITATIVNA KONTROLA PODATAKA	10
2.2	PRIPREMA I VOĐENJE SOBE S PODACIMA.....	12
2.3	ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA GEOTERMALNIH VODA.....	18
2.4	GEOTERMALNE VODE ZA TOPLINARSTVO U SKLOPU NPOO-A.....	20
2.5	PROJEKT KOJI SE FINANCIRA IZ EGP FINANCIJSKOG MEHANIZMA U OKVIRU PROGRAMA „ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE“.....	21
2.6	ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA UGLJIKOVODIKA	22
2.7	IZVRŠAVANJE OBVEZA SUKLADNO UGOVORIMA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA	22
2.8	PRAĆENJE I KONTROLA PRIDOBIVENIH KOLIČINA UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA ZA ENERGETSKE SVRHE TE VREDNOVANJE UGLJIKOVODIKA ZA POTREBE PLAĆANJA NAKNADE ZA PRIDOBIVENE KOLIČINE UGLJIKOVODIKA	24
3.	OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA.....	26
3.1	IZRAČUN OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2021/2022. I ZA 2022/2023. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE).....	27
3.2	FORMIRANJE OBVEZNIH ZALIHA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA	28
3.3	PROCJENA OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2023/2024. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE).....	30
3.4	OSTALE AKTIVNOSTI	30
4.	ZAŠTITA OKOLIŠA I PROSTORNO UREĐENJE	32
5.	NOVE TEHNOLOGIJE I POSLOVNI RAZVOJ	35
6.	FINANCIJSKO POSLOVANJE.....	36
6.1	FINANCIRANJE.....	36
6.2	IZVRŠENJE ZA 2022. GODINU.....	38
6.3	PRIHODI, RASHODI I REZULTAT POSLOVANJA	38
7.	OSTALE AKTIVNOSTI	42
8.	ZAKLJUČAK	44

POPIS SLIKA

Slika 1	Organizacijska struktura Agencije za ugljikovodike.....	7
Slika 2	Shema sobe s podacima.....	13

Slika 3 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Panonskog bazena.....	14
Slika 4 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Jadrana i Dinarida.....	15
Slika 5 Baza podataka na GIS Portalu.....	16
Slika 6 Karta šest istražnih prostora geotermalnih voda „Ferdinandovac-1“, „Kotoriba“, „Leščan“, „Međimurje 5“, „Pčelić“ i „Sječe“	19
Slika 7 Karta 9 geotermalnih projekata za toplinarstvo u sklopu NPOO-a.....	21
Slika 8 Struktura obveznih zaliha u 2022. godini.....	29

POPIS TABLICA

Tablica 1 Skraćeni prikaz aktivnosti – istraživanje i eksploatacija.....	9
Tablica 2 Pregled zaprimljenih podataka u 2022. godini – ugljikovodici.....	11
Tablica 3 Pregled zaprimljenih podataka u 2022. godini – geotermalne vode.....	12
Tablica 4 Pregled predanih podataka u 2022. godini u okviru natječajne dokumentacije na javnom nadmetanju za istražne prostore Lipik i Gajić.....	12
Tablica 5 Pregled dostupnih podataka u sobi s podacima.....	14
Tablica 6 Pregled predanih podataka uz dozvolu za korištenje u 2022. godini u svrhu procjene geotermalnog potencijala	16
Tablica 7 Pregled zahtijeva znanstvenih i obrazovnih institucija za korištenjem podataka.....	17
Tablica 8 Usporedni pregled ukupno pridobivene vrijednosti ugljikovodika za 2021. i 2022. godinu. 24	
Tablica 9 Usporedni pregled vrednovanja ugljikovodika za 2021. i 2022. godinu.....	25
Tablica 10 Struktura obveznih zaliha nafte i nafte derivata	28
Tablica 11 Količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u materijalnom obliku	29
Tablica 12 Formirane obvezne zalihe nafte i naftnih derivata po strukturi i u količinama.....	29
Tablica 13 Plan i izvršenje za 2022.godinu – svi izvori.....	38
Tablica 14 Prihodi i rashodi poslovanja	39
Tablica 15 Prihodi poslovanja.....	39
Tablica 16 Rashodi poslovanja.....	40
Tablica 17 Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine	40
Tablica 18 Prihodi od nefinancijske imovine.....	41
Tablica 19 Rashodi od nefinancijske imovine.....	41
Tablica 20 Usporedni Rezultati poslovanja Agencije za 2021.i 2022.godinu.....	42

1. UVOD

Agencija za ugljikovodike (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana je u veljači 2014. godine kao pravna osoba s javnim ovlastima, čiji je osnivač Republika Hrvatska. Osnovana je temeljem Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, br. 14/14, 73/17 i 84/21) radi praćenja izvršenja ugovornih obveza odabranih investitora po pitanju istraživanja i eksploatacije ugljikovodika za vrijeme trajanja istraživanja i eksploatacije s ciljem zaštite interesa Republike Hrvatske, kao i operativne podrške u provođenju javnih nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (Narodne novine, br. 52/18, 52/19 i 30/21).

U rujnu 2017. godine, sukladno izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, br. 73/17) Agenciji je pripojena Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata. Sukladno navedenom, Agencija u svojoj nadležnosti ima obvezne zalihe nafte i naftnih derivata sukladno Zakonu o tržištu nafte i naftnih derivata (Narodne novine, br. 19/14, 73/17 i 96/19).

2021. godine pristupilo se izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike kako bi se dodatno iskoristila specijalistička znanja i resursi akumulirani unutar Agencije s ciljem poticanja razvoja novih tehnologija vezanih uz nove izvore energije, a koji će se u konačnici koristiti za konkurentnu proizvodnju energije.

S obzirom na ulogu Agencije u energetskej tranziciji Republike Hrvatske iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) Agencija je predložena za provedbu mjere C1.2 R1-I2 iz Plana oporavka i otpornosti u iznosu od 30 milijuna EUR.

Agenciji je, sukladno ciljevima i obvezama preuzetim iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO), dodijeljena uloga operativne provedbe geotermalnih projekata do 2026. koji će uvelike utjecati na poslovne procese i organizaciju radnih zadatak unutar Agencije, a sve s ciljem što bržeg i efikasnijeg razvoja projekata obnovljivih izvora energije.

Konačni cilj je realizacija projekata koji će koristiti geotermalnu energiju kao čisti i samodostatni izvor obnovljive energije za potrebe tolinarstva u lokalnim zajednicama.

Agencija je u prosincu 2022. godine započela s operativnim dijelom poslova koji se odnose na terensko snimanje geofizičkih podataka na izdvojenim područjima koja izvodi izvođač radova Geofizika Torun. Nakon obrade i interpretacije novo snimljenih geofizičkih podataka i integracije s postojećim podacima, izdvojit će se dva najperspektivnija područja na kojima će se Agencija izraditi po jednu istražnu bušotinu.

Kako bi se cjelovito pristupilo promicanju geotermalnog potencijala, Agencija je u prosincu 2022. godine dobila bespovratna sredstva u okviru Programa Energija i klimatske promjene za projekt „Izrada interaktivne karte geotermalnog potencijala Panonskog bazena u Republici Hrvatskoj“.

Baza duboke geotermalne energije predstavlja temelj za daljnji razvoj geotermalnog energetskeg potencijala i daljnji iskorak u pozicioniranju Republike Hrvatske kao vodeće zemlje unutar Europske unije koja je aktivirala ovaj vrijedan resurs.

Agencija je u 2022. godini nastavila intenzivno raditi na promoviranju i diseminaciji projekta vezanih uz mogućnost praktične primjene tehnologije hvatanja i trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida (*engl. Carbon Capture and Storage, CCS*).

Isto tako, Agencija analizira i promovira mogućnosti primjene novih održivih tehnologija obnovljivih izvora energije (dalje u tekstu: OIE) kao što je pučinski vjetar te vodik, s posebnim naglaskom na tehnološko-tehničkoj vezi između vodika i „čiste“ električne energije pridobivene iz geotermalnih voda u energetske svrhe.

Vezano na navedene aktivnosti, uključuju se znanstvene zajednice i privatni poduzetnici - bilo da se radi o razvoju novih projekata, pripremi projekata za povlačenje sredstava iz EU fondova, kreira se nova industrija i energetsko tržište za koje Republika Hrvatska ima potrebna znanja te se otvaraju mogućnosti novih radnih mjesta.

1.1 POSLOVI KOJE AGENCIJA OBAVLJA U OKVIRU SVOJE DJELATNOSTI

Agencija obavlja poslove i aktivnosti u okviru djelokruga i nadležnosti Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika te Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata.

Glavne aktivnosti sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika:

- Sudjelovanje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim, geotermalnim i geološkim potencijalima za podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida određenih područja Republike Hrvatske,
- Davanje prijedloga nadležnom ministarstvu za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora,
- Pružanje stručne podrške povjerenstvu za provođenje nadmetanja koje osniva ministar nadležan za energetiku,
- Sudjelovanje u svim aktivnostima nužnim za provođenje jedinstvenog postupka za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora,
- Osiguravanje uvjeta za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,
- Praćenje trendova i međunarodnih standarda u istraživanju i eksploataciji te osiguravanje njihove primjene,
- Praćenje i nadzor investitora u izvršavanju svih preuzetih obveza sukladno dozvoli i ugovoru koji je sklopio s Vladom Republike Hrvatske te obavještavanje nadležnih tijela o uočenim nepravilnostima, kontrola troškova po ugovorima u svrhu povrata troškova te redovito obavještavanje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) o istom,
- Izrađivanje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,
- Pružanje pomoći investitoru te vođenje koordinacije između investitora i nadležnih državnih tijela vezano uz izvršavanje obveza investitora na temelju izdanih dozvola i

sklopljenih ugovora te davanje podrške investitoru u postupcima ishođenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika,

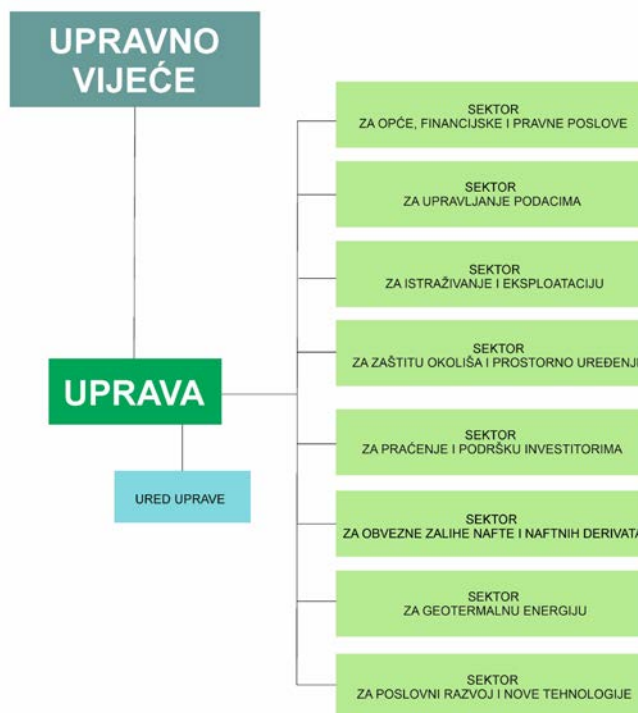
- Pružanje pomoći investitoru u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,
- Podnošenje i sudjelovanje u podnošenju svih izvješća i obavijesti tijelima Europske unije sukladno primjenjivim propisima i pravnoj stečevini Europske unije,
- Obavljanje i drugih poslova u skladu sa zakonom, Statutom i drugim posebnim propisima iz područja djelatnosti Agencije.

Glavne aktivnosti sukladno Zakonu o osnivanju Agencije za ugljikovodike i Zakonu o tržištu nafte i naftnih derivata:

- Trgovina na veliko naftnim derivatima
- Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima,
- Kupnja i prodaja nafte i naftnih derivata u svrhu formiranja i zadržavanja zaliha,
- Puštanje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata na tržište u slučaju poremećaja opskrbe,
- Organizacija, nadzor i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnih derivata,
- Utvrđivanje uvjeta za skladištenje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata,
- Skladištenje naftnih derivata,
- Skladištenje i/ili nadzor obveznih zaliha naftnih derivata drugih država koje se sukladno međudržavnim sporazumima i/ili direktivama Europske unije čuvaju na državnom području Republike Hrvatske,
- Kupnja i/ili gradnja spremnika, pripadajućih lučkih i kopnenih postrojenja i instalacija te upravljanje njima,
- Nadzor količine i kvalitete nafte, naftnih derivata i usluga,
- Prikupljanje i obrada podataka o stanju i prometu komercijalnih, operativnih i obveznih zaliha nafte, odnosno naftnih derivata,
- Suradnja s ministarstvima i nadležnim inspekcijama sukladno posebnim propisima,
- Provedba međudržavnih ugovora i sporazuma,
- Suradnja s domaćim i inozemnim energetske tijelima i/ili subjektima.

1.2 ORGANIZACIJA POSLOVANJA AGENCIJE I STRUKTURA ZAPOSLENIH

Organizacijska struktura Agencije temelji se na devet ustrojstvenih jedinica te njome upravlja predsjednik i članovi Uprave (Slika 1).

Slika 1 Organizacijska struktura Agencije za ugljikovodike

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta utvrđeni su organizacijski oblici sa sadržajem rada, načinom i koordinacijom rada. U 2022. godini Agencija je zapošljavala 42 djelatnika koji su bili raspoređeni unutar 9 ustrojstvenih jedinica, od kojih je njih 8 ustrojeno na razini sektora. Agencija zapošljava visokoobrazovane ljude sa značajnim iskustvom stečenim radom u privatnom i javnom sektoru na području energetike, geologije, naftnog rudarstva, rudarstva, financija i prava u Hrvatskoj i inozemstvu.

1.3 NABAVA ROBA I USLUGA

U 2022. godini Agencija je pokrenula tri postupka javne nabave, od kojih su dva završena a jedan je još tijeku. Od dva završena postupka javne nabave jedan je podjeljen u šest grupa. Ukupno je sklopljeno osam ugovora u javnim nabavama od kojih sedam ugovora temeljem novo provedenih postupaka javne nabave te jedan temeljem prethodno sklopljenog Okvirnog sporazuma. Agencija je provela 37 postupaka jednostavne nabave sukladno važećem Zakonu o javnoj nabavi i Pravilniku o nabavi roba i usluga temeljem postupka jednostavne nabave, a sve s ciljem osiguranja kontinuiranog i efikasnog obavljanja djelatnosti iz nadležnosti Agencije.

Služba za pravne i opće poslove je izradila Plan nabave za 2023. godinu na temelju podloga svih ustrojstvenih jedinica Agencije koji je objavljen na internetskim stranicama Agencije i na stranici EOJN.

2. ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA

Istraživanje i eksploatacija je naftno-rudarska djelatnost koja podrazumijeva istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, podzemno skladištenje prirodnog plina i trajno zbrinjavanje ugljikovog dioksida (Tablica 1).

U svrhu upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim i geotermalnim potencijalima Republike Hrvatske Agencija obavlja operativne poslove vezane za prikupljanje, pohranu, obradu i zbrinjavanje svih podataka i rezultata prikupljenih prilikom istraživanja i eksploatacije u Republici Hrvatskoj. U Agenciji je organiziran fizički i virtualni (VDR) pregled dostupnih podataka u sobi s podacima (tzv. „data room“), a u svrhu omogućavanja potencijalnim investitorima, zainteresiranim za nadmetanje, što učinkovitiji uvid u dostupne podatke kako bi isti mogli napraviti evaluaciju ugljikovodičnog, geotermalnog i geološkog potencijala na istražnim prostorima u svrhu podnošenja ponuda na objavljena nadmetanja. Pristup i korištenje dostupnih podataka omogućen je, bez naknade, i akademskim i obrazovnim zajednicama te državnim institucijama.

Agencija je u proteklom razdoblju provela dva nadmetanja za izdavanje dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na kopnu – u području Panonskog bazena (7 istražnih prostora) i na području Dinarida (4 istražna prostora).

Također, Agencija je sudjelovala u provedbi nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za dodjelu dozvola za istraživanje geotermalne vode u energetske svrhe na području Panonske Hrvatske te i dalje sustavno analizira geotermalni potencijal u svrhu otvaranja novih nadmetanja za istraživanje geotermalne vode. Krajem godine, Agencija je, zajedno s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja, pokrenula nadmetanje za šest predloženih istražnih prostora geotermalnih voda.

Agencija kontinuirano prati rad i obveze naftno-rudarskih subjekata temeljem izdanih dozvola i sklopljenih ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika. Ujedno prati i kontrolira pridobivene količine ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe te vrednuje ugljikovodike za potrebe plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika.

Tablica 1 Skraćeni prikaz aktivnosti – istraživanje i eksploatacija

PODRUČJE RADA	AKTIVNOSTI
Kvantitativna i kvalitativna kontrola svih zaprimljenih podataka te njihovo ažuriranje	Zaprimljeni su 3D obrađeni seizmički podaci, bušotinski podaci i magnetotelurski podaci koje je prikupio investitor INA Industrija nafte d.d. na istražnim prostorima SZH-01, DR-02, DR-03, DI-14.
	Zaprimljeni su novo snimljeni i obrađeni seizmički 3D podaci i bušotinski podaci koje je prikupio investitor Vermilion Zagreb Exploration LLC na istražnim prostorima SA-07 i SA-10.
	Zaprimljeni su obrađeni 3D seizmički podaci koje je prikupio investitor Aspect Croatia Kft. na istražnom prostoru SA-06.
	Zaprimljeni su i novo snimljeni geofizički magnetotelurski podaci na istražnom prostoru geotermalne vode Karlovac-1, te niz studija, projekata, analiza i ispitivanja na prostorima: Topusko, Slatina 2, Legrad-1, Korenovo i Draškovec AATG.
	Kvalitativna kontrola podataka se odrađivala kroz dvije specijalističke aplikacije: EsriArcMap i IHS Kingdom 2d/3dPak: - sistematiziranje, sortiranje i uređivanje svih zaprimljenih podataka - izrada shapefile-ova (geološki podaci) za navedene podatke
	U 2022. godini kontinuirano se nadograđivao GIS Portal - baza podataka unutar koje se nalazi nekoliko web aplikacija za različite projekte i namjene za internu uporabu
Priprema i vođenje sobe s podacima	U postojeća tri IHS Kingdom projekta: Panonski bazen, Dinaridi i podmorje Jadrana ažurirani su svi podaci, u svrhu pregledavanja podataka u sobi s podacima. Svi dostupni podaci u sobi s podacima podignuti su i na serversku platformu u obliku virtualne sobe s podacima na koju se korisnici mogu spojiti nakon odobrenog zahtjeva. Ažuriran je web preglednik u kojem se mogu pregledavati podaci bušotina, studija i GIS karata.
Priprema podataka za akademske institucije	Podaci su pripremani za Prirodoslovno-matematički fakultet i Rudarsko-geološko-naftni fakultet.
Analize geotermalnog potencijala u Republici Hrvatskoj i NPOO geotermalni projekti	NPOO Geotermalni projekti na šest preliminarnih istražnih prostora (Velika Gorica, Zaprešić, Sisak, Osijek, Vinkovci i Vukovar): izrada 12 idejnih projekata za geofizička mjerenja (2D seizmika i magnetotelurika) i GIS obrada podataka. Praćenje tijeka snimanja geofizičkih mjerenja i seizmička i geološka interpretacija podataka.
	Pripremljeni su podaci za analize geotermalnog potencijala, na zahtjev investitora za istražne prostore: Lipik, Gajić, Kloštar Podravski, Kutina, Novigrad Podravski, Sveta Nedelja 1, Sveta Nedelja 2, Sveta Nedelja - Genera, Tekić i Vukovar-2. Analiza podataka i priprema natječajne dokumentacije za nadmetanje za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode za istražne prostore: Međimurje-5, Kotoriba, Ferdinandovac-1, Leščan, Pčelić i Sječce.
Vođenje sustava praćenja rada i obveza investitora na temelju sklopljenih ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika te geotermalnih voda u energetske svrhe	Analiza radnih programa i budžeta te kvartalnih izvještaja dostavljenih od strane investitora za istražne prostore DR-02, DR-03, SA-06, SA-07, SA-10, DI-14 i SZH-01 za 2022. godinu.
	Analiza radnih programa i budžeta te kvartalnih izvještaja dostavljenih od strane investitora za istražne prostore i eksploatacijska polja geotermalnih voda u 2022.
	Praćenje pravovremenog plaćanja naknada u skladu s Uredbom o naknadi za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i sklopljenim ugovorima.
	Praćenje dostavljanja bankarske garancije i korporativne garancije/garancije matičnog društva u svrhu ispunjenja obveza preuzetih ugovorom o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika
	Sustavno praćenje rada investitora kroz ažuriranje i vođenje evidencija koje sadrže podatke o rokovima izvršenja ugovorom propisanih obveza i stvarnom ispunjavanju istih, a koje se odnose na dostavu dokumentacije, plaćanja naknada, rokove poduzimanja određenih radnji propisanih ugovorom i drugim propisima te vođenje registra
	Vrednovanje ugljikovodika sukladno važećim propisima
Ostalo	Praćenje plaćanja naknada za pridobivene količine ugljikovodika
	Uspostava baze podataka o tržišnim cijenama nafte i plina
	Analiza radnih programa i planiranih proizvodnih količina po svim ugovorima za eksploatacijska polja

2.1 KVANTITATIVNA I KVALITATIVNA KONTROLA PODATAKA

U 2022. godini zaprimljeni su podaci (Tablica 2) od kompanije Vermilion Zagreb Exploration LLC koji su prikupljeni na istražnim prostorima SA-10 i SA-07. Također su zaprimljeni podaci koje je prikupila kompanija Aspect Croatia Kft. na istražnom prostoru SA-06 te podaci od kompanije INA Industrija nafte, d.d. prikupljeni na istražnim prostorima SZH-01, DR-02, DR-03 i DI-14. Podzemno skladište plina d.o.o. dostavio je podatke s eksploatacijskog polja za podzemno skladištenje plina „Okoli“. Ujedno su zaprimljeni podaci s više istražnih prostora i eksploatacijskih polja geotermalne vode (Tablica 3).

Tablica 2 Pregled zaprimljenih podataka u 2022. godini – ugljikovodici

ISTRAŽNI PROSTOR	ZAPRIMLJENI PODACI	TIP PODATAKA	INVESTITOR
SA-10	Procesirani podaci snimljenog volumena "Vinkovci-3D"	segy, dat	Vermilion Exploration Zagreb d.o.o.
SA-07	Reprocesirani podaci volumena Sava-Nastavak-3D	segy	
	Digitalizirani podaci krivulja za 33 bušotine	las	
	Sirovi podaci snimljenih volumena "Gojlo-3D" i "Novska 3D"	segD	
	Procesirani podaci snimljenog volumena "Gojlo-3D" (HTRS96/TM i UTM33N/WGS84)	segy, pdf	
	Procesirani podaci snimljenog volumena "Novska-3D" (HTRS96/TM i UTM33N/WGS84)	segy, pdf	
Dnevni i geološki izvještaji bušenja istražnih bušotina "Opatovac-1" i "Novi Jankovci-1"	pdf, docx,		
SA-06	Procesirani podaci volumena "Sava-Budeneć-3D standalone", "Sava-Jug-3D standalone" i "Sava-Jug-3D PSTM Merge"	segy, pdf, txt, shp	Aspect Croatia Kft.
	Sava-Jug-3D - podaci o potresu	segy, docx, xlsx, pdf, r	
	Rasjedi, karte prospekata, prospekti	dat, tif, shp	
DR-02	Karotažna mjerenja u bušotini "Bačkovica 1-Istok"	db, pdf, csv, xlsx, adi, las, dliis	INA-Industrija nafte d.d.
	Karotažna mjerenja u bušotini "Jankovac-1"	las, dliis, db, pdf	
	Karotažna mjerenja u bušotini "Severovci-1"	las, dliis, db, pdf, txt, xlsx	
	Karotažna mjerenja u bušotini "Ždala-1"	las, pdf, dliis	
DR-03	Bazensko modeliranje - Geokemijska studija istražnog prostora DR-03	ts, ZMAP	
	Regionalna naftno-geološka studija istražnog prostora DR-03	ZMAP	
	Modeli brzina za područje Cmac Zapad Merge i za šire područje Virovitica Jug Merge	segy	
	Petrofizička interpretacija 81 istražne bušotine na istražnom prostoru DR-03	las	
	3D volumeni seizmičkih atributa Cmac-Zapad-3D, Virovitica-Jug-3D i Virovitica-Jug-3D Merge	segy	
SZH-01	Procesirani podaci snimljenog volumena "Međimurje-ekstenzija-3D" i "Međimurje-ekstenzija-3D Merge"	segy	
	Završni izvještaj o vremenskoj obradi seizmičkih podataka projekta Međimurje-ekstenzija-3D i projekta Pre-stack spajanja s podacima Međimurje-3D	pdf	
DI-14	Snimanje i interpretacija magnetotelurskih podataka na istražnom prostoru Dinaridi-14	edi, zip, shp, xlsx, jpg, grd, txt, bln, segy, srf, ndf	
PSP Okoli	Podaci sekundarnih elektrokarotažnih mjerenja u zacjvljenom kanalu bušotina	las, pdf, txt	Podzemno skladište plina d.o.o.
	Podaci hidrodinamičkih mjerenja radnih bušotina	doc, xlsx, txt, pdf, wtd	
	Studija: Revizija geološkog rješenja ležišta a1 a2 a3 podzemnog skladišta plina Okoli	pdf	
	Studija: Mogućnost povećanja radnog volumena i izlaznih kapaciteta PSP Okoli	pdf	

Tablica 3 Pregled zaprimljenih podataka u 2022. godini – geotermalne vode

ISTRAŽNI PROSTOR	ZAPRIMLJENI PODACI	TIP PODATAKA	INVESTITOR
Karlovac 1	Snimljeni magnetotelurski podaci (30 točaka)	td, log, json, pri, bak	Geotermalna energija d.o.o.
	Izvjeshće snimanja, obrade i analize MT točaka	pdf	
Slatina 2	Karotažna mjerenja na bušotini "Podravska Slatina-5"	las, pdf, tif, ddis	Geo Power Zagocha d.o.o.
Korenovo	Analiza i interpretacija podataka snimljenih 2D seizmičkih profila i geoloških informacija iz okolnih bušotina te na temelju rezultata analize predložena lokacija istražne bušotine u istražnom prostoru "Korenovo"	pdf	Terme Bjelovar d.o.o.
Legrad-1	Reprocesirani 2D seizmički podaci (19 profila)	segy	Terra Energy Generation Company d.o.o.
	Geološko-geofizička studija istražnog prostora Legrad-1	pdf	
Draškovec AATG	Sažetak provedenih istražnih radova na lokalitetu "Draškovec AATG"	docx, pdf	AAT Geothermae d.o.o.
	Karotažna i EK mjerenja u bušotini "Draškovec-2"	pdf, las, tif, docx	
	Geološki izvještaji i analize	pdf	
	Završni izvještaj za bušotinu "Draškovec-2"	pdf	
Topusko	Detaljna gravimetrijska ispitivanja – Topusko	pdf	Top-Terme d.o.o.
	Izvještaj o karotažnim mjerenjima u bušotinama TEB-1, TEB-2, TP-7, TP-8	pdf	
	Elaborat o rezervama i bilanci termalnih voda u Topuskom	pdf	
	Podaci o bušotinama na istražnom prostoru geotermalne vode Topusko	pdf	

U okviru kvalitativne analize podataka, zaprimljeni podaci su učitani u specijalističke aplikacije IHS Kingdom i ESRI ArcMap te je nastavljena sistematizacija i sortiranje prema vrsti i geolokacijskom položaju podataka.

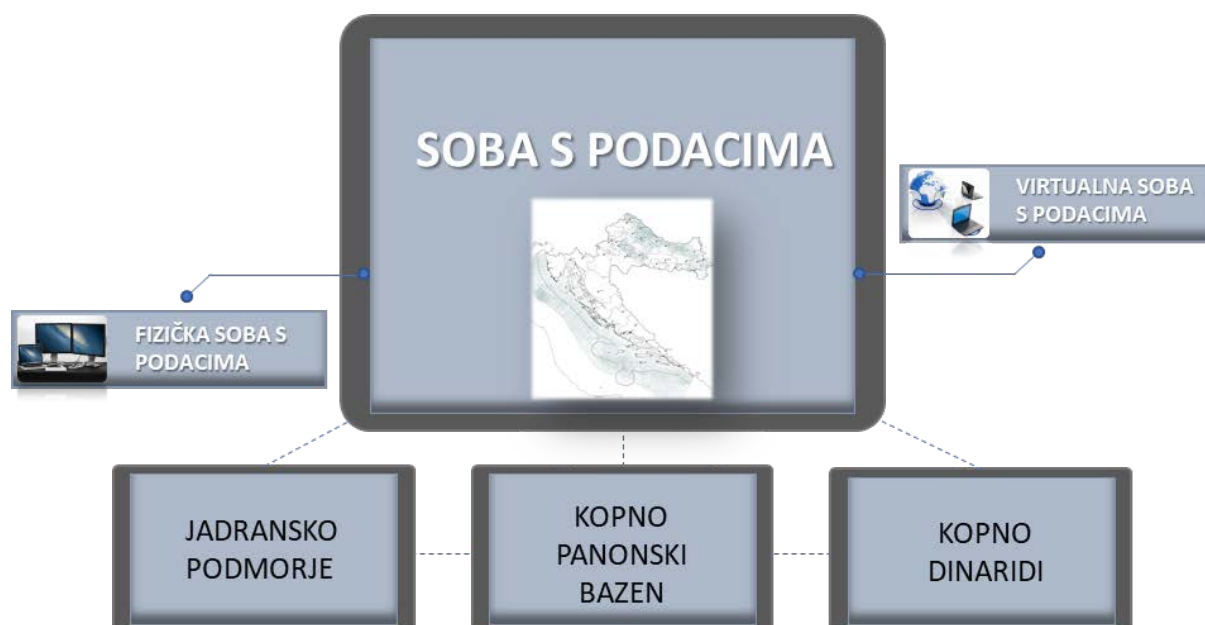
U 2022. godini Agencija je predala dostupne podatke (Tablica 4) u okviru natječajne dokumentacije za istražne prostore geotermalne vode.

Tablica 4 Pregled predanih podataka u 2022. godini u okviru natječajne dokumentacije na javnom nadmetanju za istražne prostore Lipik i Gajić

ISTRAŽNI PROSTOR	PODACI PREDANI UZ DOZVOLU ZA KORIŠTENJE	TIP PODATAKA	INVESTITOR
Lipik	5 2D seizmičkih profila i 1 bušotina	segy, pdf, las, tif	Izvori Lipika d.o.o.
Gajić	2 bušotine	pdf, las, tif	DALIS d.o.o.

2.2 PRIPREMA I VOĐENJE SOBE S PODACIMA

U okviru nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda predviđen je i pregled dostupnih podataka u sobi s podacima (Slika 2), a u svrhu omogućavanja potencijalnim investitorima, zainteresiranim za nadmetanje, što učinkovitiji uvid u dostupne podatke kako bi isti mogli napraviti evaluaciju ugljikovodičnog i geotermalnog potencijala na predmetnim istražnim prostorima u svrhu podnošenja ponuda na objavljena nadmetanja.

Slika 2 Shema sobe s podacima

Pregled dostupnih podataka u sobi s podacima (Tablica 5; Slika 3; Slika 4) organiziran je u IHS Kingdom-u, specijalističkom programu, u kojem su kreirana tri projekta (Slika 2): Jadransko podmorje, Panonski bazen i Dinaridi.

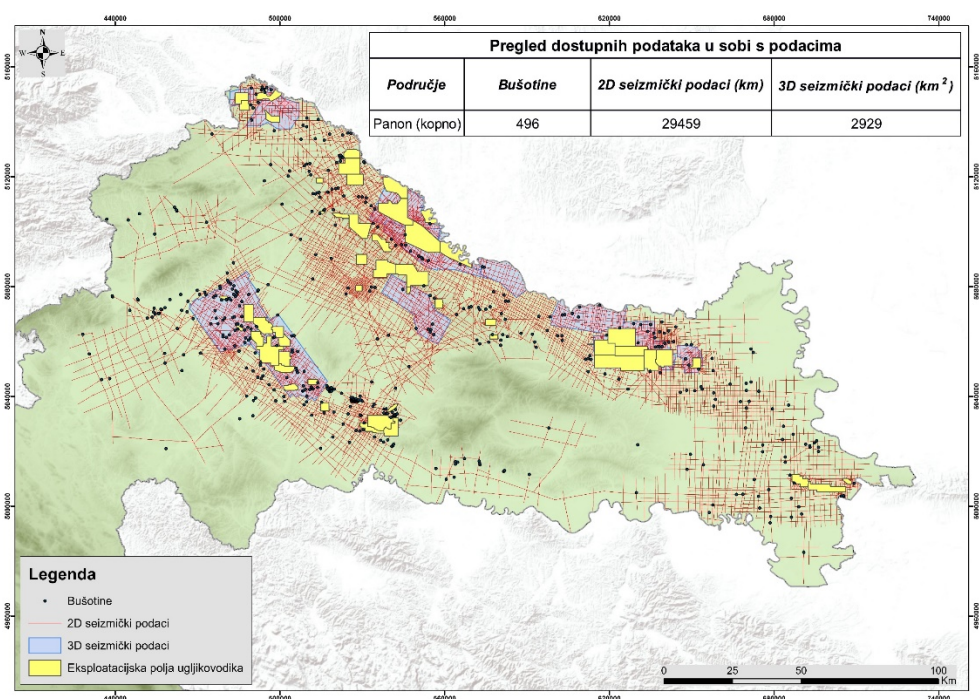
U 2022. godini kompletirani su dostupni podaci za pregled u sobi s podacima u fizičkom obliku. Ažurirani su i nadopunjeni katalozi podataka, prema kojima investitori zainteresirani za nadmetanje, mogu ostvariti pravo na korištenje podataka. Također nadopunjeni su promotivni setovi podataka: osnovne karte, primjeri podataka i vektorski prostorni podaci (shape file-ovi) 2D i 3D seizmičkih podataka i položaja bušotina.

Svi dostupni podaci podignuti su na serversku platformu u obliku virtualne sobe s podacima na koju se korisnici mogu spojiti nakon odobrenog zahtjeva.

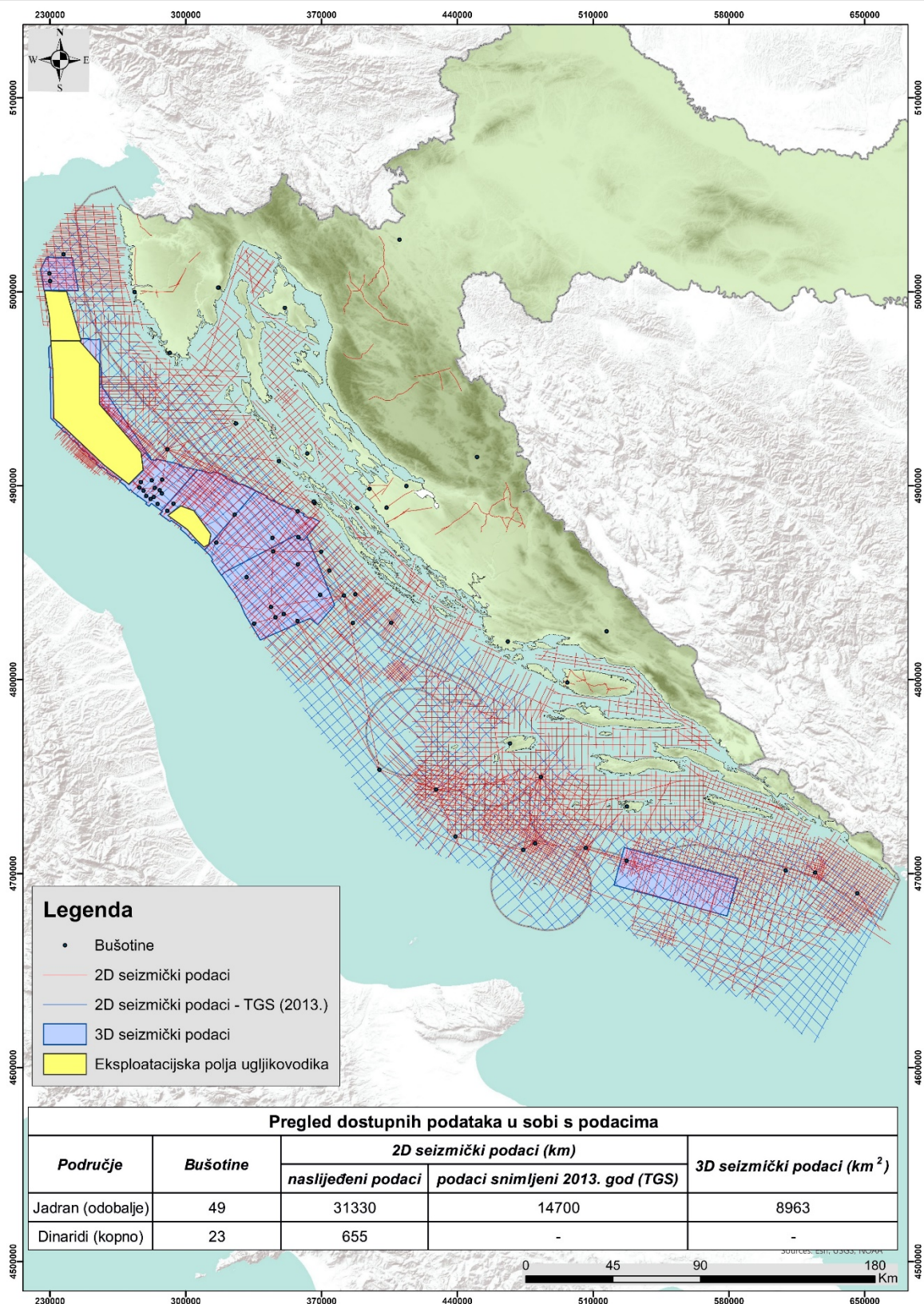
U IHS Kingdom projekte su učitani svi seizmički podaci (2D i 3D), lokacije bušotina te osnovni podaci o lokaciji, datumu izrade i konačnoj dubini bušotina. Ostali bušotinski podaci koji se sastoje od izvješća, logova, izvješća karotažnog mjerenja te mjerenja brzina sistematizirani su po pojedinim istražnim prostorima te su bili dostupni investitorima u pdf i tiff formatima.

Tablica 5 Pregled dostupnih podataka u sobi s podacima

PREGLED DOSTUPNIH PODATAKA U SOBI S PODACIMA				
TIP PODATAKA		KOPNO PANON	KOPNO DINARIDI	ODOBALJE JADRAN
Bušotine		496	23	49
2D seizmički podaci	broj linija	2.183	53	1.107
	dužina (km)	29.459	655	31.330
2D seizmički podaci Spectrum (TGS) 2013.	broj linija			158
	dužina (km)			14.700
3D seizmički podaci	broj volumena	13		8
	površina (km ²)	2.929		8.963

Slika 3 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Panonskog bazena

Slika 4 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Jadrana i Dinarida

U 2022. godini realizirano je 7 posjeta sobi s podacima i 9 posjeta virtualnoj sobi s podacima.

U okviru promocije i privlačenja investitora kroz pristup sobi s podacima, investitori su bili zainteresirani za detaljniju analizu i interpretaciju geotermalnog potencijala u Panonskom bazenu te su zatražili setove podataka (Tablica 6) koji su im predani uz dozvolu za korištenje. Realizirano je sedam ugovora o korištenju podataka.

Tablica 6 Pregled predanih podataka uz dozvolu za korištenje u 2022. godini u svrhu procjene geotermalnog potencijala

ISTRAŽNO PODRUČJE	PODACI PREDANI UZ DOZVOLU ZA KORIŠTENJE	TIP PODATAKA
Panonski bazen	167 seizmičkih 2D profila, 1 3D seizmički volumen i 90 bušotina	segy, pdf, las, tif

Agencija je u 2022. godini nadopunjavala Web Gis portal sa svim relevantnim prostornim podacima, od registra svih istražnih prostora i eksploatacijskih polja, registra svih naftno-rudarskih objekata, prvenstveno bušotina, svih okolišnih prostornih podataka te infrastrukturnih prostornih podataka. Unutar baze nalazi se nekoliko Web aplikacija za različite projekte i namjene. Trenutno je sadržaj raspoloživ za internu upotrebu i testiraju se dodatne mogućnosti. U pripremi su također i Web aplikacije koje će biti javno dostupne na Web stranici Agencije (Slika 5)

Slika 5 Baza podataka na GIS Portalu

U 2022. godini Agencija je zaprimila 8 zahtjeva za podacima koji će biti korišteni u znanstvenim projektima (jedan se odnosi na istraživanje potresa u Petrinji i jedan na podmorje Dubrovnika) te u nastavi i za izradu diplomskih radova i doktorskih disertacija. (Tablica 7).

Tablica 7 Pregled zahtjeva znanstvenih i obrazovnih institucija za korištenjem podataka

INSTITUCIJA	PROJEKT	TIP PODATAKA	PODRUČJE
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Doktorski rad	91 bušotina (las, pdf, tif)	Panonski bazen
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Doktorski rad i znanstveni članak	Uvid u podatke o rezervama geotermalnih voda	Panonski bazen
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Diplomski i znanstveni rad "Procjena seizmogenog potencijala reventno aktivnih rasjeda na području Dubrovačkog primorja"	41 2D seizmička profila (segy), 4 bušotine (las, pdf, tif)	Dubrovačko primorje
PRIRODOSLOVNO MATEMATIČKI FAKULTET	Znanstveno istraživanje Petrinjske serije potresa	Sava-Jug 3D 264 seizmičkih zapisa (segy, docx, xls, pdf, r.)	Banovina i okolica
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Znanstveni članak i rad za rektorovu nagradu "Mogućnost revitalizacije u geotermalno polje nakon prestanka crpljenja ugljikovodika"	9 bušotina (las, pdf, tif)	Mihovljan
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Članak za objavu u RGN zborniku	1 bušotina (las, pdf, tif)	Pčelić
PRIRODOSLOVNO MATEMATIČKI FAKULTET	Završni rad preddiplomskog studija geologije "Seizmička i geološka interpretacija šireg područja Viškog arhipelaga"	4 2D seizmička profila (segy)	Vis i okolica
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Diplomski i znanstveni rad	20 2D seizmička profila (segy) i 1 bušotina (las, pdf, tif)	Viški i Lastovski akvatorij

2.3 ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA GEOTERMALNIH VODA

U 2022. godini Agencija je kontinuirano radila na jačanju promocije geotermalnih voda u energetske svrhe na međunarodnoj, državnoj i regionalnoj razini sukladno izrađenim internim analizama i preliminarnim evaluacijama geotermalnog potencijala Republike Hrvatske.

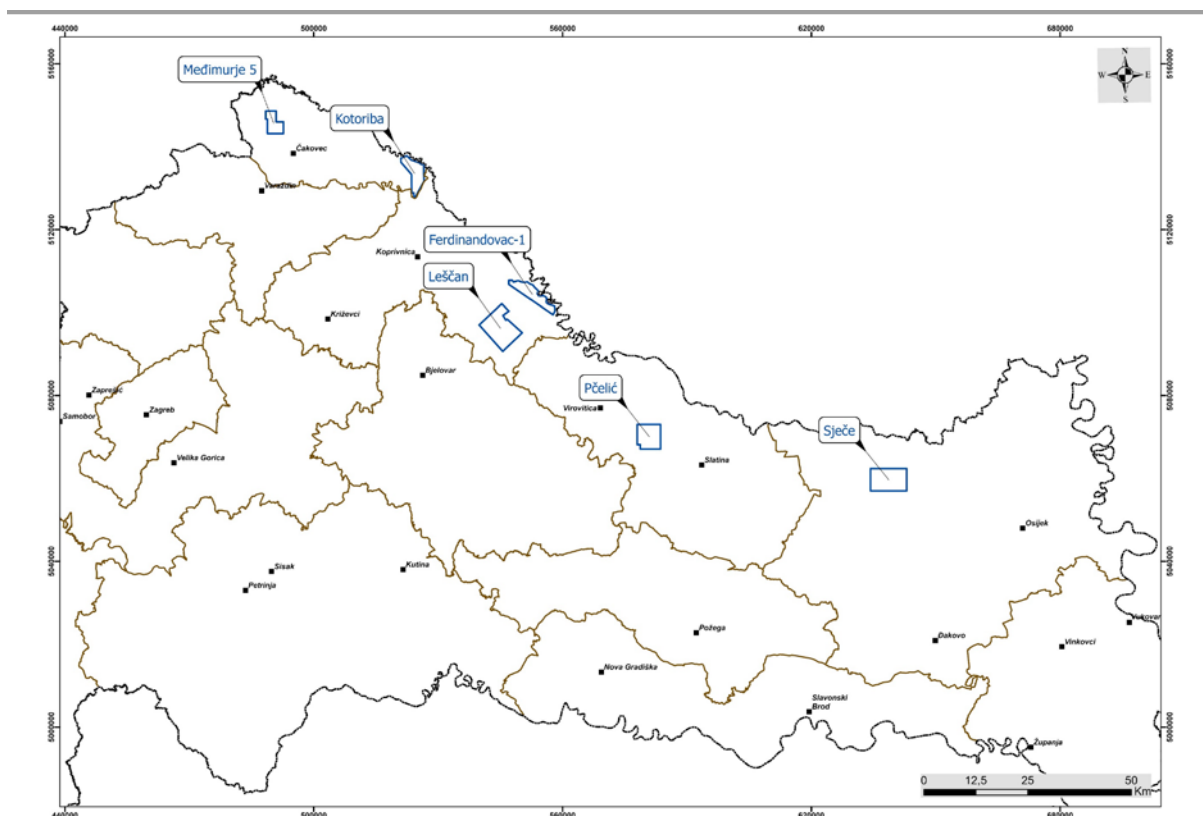
Sukladno svojim ovlastima, Agencija je provodila sve radnje potrebne u svrhu davanja prijedloga Ministarstvu za izdavanje dozvole za istraživanje geotermalnih voda za energetske svrhe. Pripremne radnje uključivale su određivanje granica istražnih prostora i izradu preglednih zemljovida, prikupljanje posebnih uvjeta, suglasnosti i ograničenja za istraživanje geotermalnih voda, određivanje vrste i minimalne količine istražnih radova, određivanje kriterija za odabir najpovoljnijeg ponuditelja, priprema setova geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka koje su zainteresirani ponuditelji mogli preuzeti po plaćanju pristojbe za nadmetanje.

Agencija je predložila šest istražnih prostora „Ferdinandovac-1“, „Kotoriba“, „Lešćan“, „Međimurje 5“, „Pčelić“ i „Sječec“ za istraživanje geotermalnih voda u energetske svrhe (Slika 6). Istražni prostori izdvojeni su na temelju pregleda geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka. Podaci iz bušotina, čiji je primarni cilj bilo otkrivanje ugljikovodika, poslužili su za identificiranje mogućnosti postojanja ležišta geotermalnih voda visoke entalpije. Preliminarne procjene geotermalnog potencijala, na svih šest predloženih istražnih prostora, ukazuju na moguće korištenje geotermalnih voda u svrhu proizvodnje električne energije i daljnjih mogućnosti kaskadnog iskorištavanja geotermalne energije za potrebe toplinarstva. Predloženi istražni prostori nalaze se na području Međimurske županije („Međimurje 5“, „Kotoriba“), Kopriivničko-križevačke županije („Ferdinandovac-1“, „Lešćan“), Virovitičko-podravske („Pčelić“) i Osječko-baranjske županije („Sječec“).

Sukladno navedenom, Agencija je, u suradnji s Ministarstvom, provela potrebne pripremne radnje koje prethode raspisivanju nadmetanja te je pripremila dokumentacije za nadmetanje za predložene istražne prostore. Nadmetanje za predmetne istražne prostore je započelo dana 28. prosinca 2022.

Također, u 2022. su provedena dva nadmetanja za odabir najpovoljnijih ponuditelja za dodjelu dozvola za istraživanje geotermalne vode za istražne prostore „Gajić“ i „Lipik“, predloženih od strane investitora. U tijeku je izdavanje dozvola za istraživanje geotermalnih voda za istražne prostore „Gajić“ i „Lipik“.

Isto tako, Agencija je pratila ispunjavanje obveza investitora sukladno ranije izdanim dozvolama za istraživanje i ugovorima za eksploataciju.

Slika 6 Karta šest istražnih prostora geotermalnih voda „Ferdinandovac-1“, „Kotoriba“, „Lešćan“, „Medimurje 5“, „Pčelić“ i „Sječe“

Tijekom 2022. iskazan je veliki interes naftno-rudarskih gospodarskih subjekata za ulaganjem u geotermalne projekte za potrebe razvoja toplinarstva ili stakleničke proizvodnje poljoprivrednih kultura. Sukladno podnesenim prijedlozima naftno-rudarskih gospodarskih subjekata za predložene istražne prostore, Agencija je, nakon analize podataka prikupljenih tijekom prijašnjih istraživanja i/ili eksploatacije geotermalnih voda, provodila pripreme radnje, i to u vidu pribavljanja prethodnih mišljenja od strane Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine prije iniciranja samih postupaka nadmetanja i prikupljanja posebnih uvjeta, ograničenja i suglasnosti na predložene granice za deset istražnih prostora geotermalnih voda: „Gajić“, „Kloštar Podravski“, „Kutina“, „Lipik“, „Novigrad Podravski“, „Sveta Nedelja 1“, „Sveta Nedelja 2“, „Sveta Nedelja-Genera“, „Tekić“ i „Vukovar-2“.

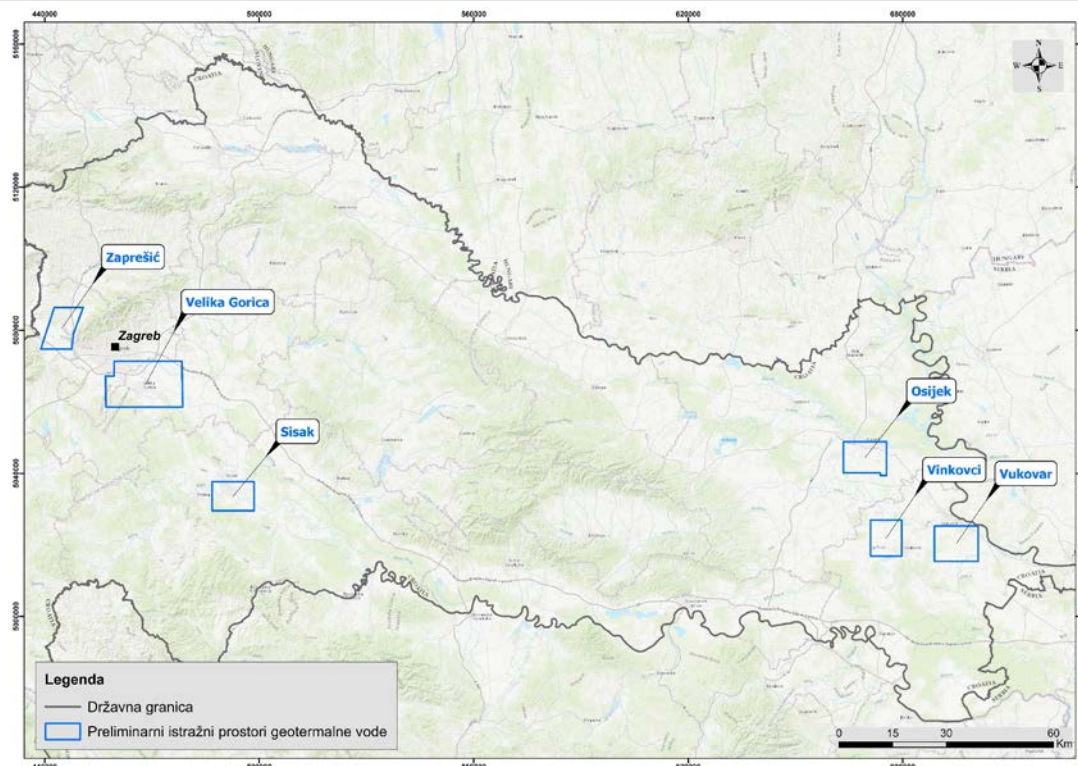
Također, tijekom 2022. godine investitori su dostavili radne programe za eksploatacijska polja i istražne prostore geotermalnih voda te su dostavljana i kvartalna izvješća o napretku obavljenih radova i nastalih troškova. Dostavljeni podaci su analizirani i uspostavljena je baza za praćenje izvršenja planiranih radnih programa, kao i baza praćenja obveza investitora temeljem obveza iz dozvola za istraživanje geotermalnih voda.

2.4 GEOTERMALNE VODE ZA TOPLINARSTVO U SKLOPU NPOO-A

Agencija je prepoznala mogućnosti iskorištavanja geotermalnih voda u periodu energetske tranzicije i postavljenih jasnih ambicioznih ciljeva na državnoj i EU razini čija je glavna misija povećanje obnovljivih izvora energije u energetske sektoru te uzročno-posljedično dekarbonizacija energetske sektora. Tijekom 2021. geotermalni potencijal dodatno je prepoznat kroz proizvodnju toplinske energije geotermalnih voda koja bi se mogla iskorištavati za grijanje stambenih i poslovnih objekata, za industrijske potrebe ili za stakleničku proizvodnju agrokultura.

Slijedom navedenog te apliciranjem kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti za 2021.-2026. (NPOO), Agencija je predložena kao nositelj projekta pod ciljem C1.2. R1-I2 Poticanje energetske učinkovitosti, toplinarstva i obnovljivih izvora energije za dekarbonizaciju energetske sektora te su osigurana sredstva u iznosu od 30 milijuna eura za razvijanje geotermalnih projekata u području toplinarstva. Temeljem provedenih analiza svih dostupnih geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka, izrađene su preliminarne geološko-geofizičke studije s prijedlozima daljnjih provedbi istražnih radova u vidu snimanja novih geofizičkih podataka za devet geotermalnih projekata. Za daljnji razvoj projekta izdvojeno je šest preliminarnih istražnih prostora „Osijek“, „Sisak“, „Velika Gorica“, „Vinkovci“, „Vukovar“ i „Zaprešić“ s izdvojenim mikrolokacijama geotermalnog potencijala za koja su izdane Odluke o provedbi naftno-rudarskih radova u svrhu ispitivanja geotermalnog potencijala (Slika 7).

Za provođenje istražnih naftno-rudarskih radova u svrhu utvrđivanja i geotermalnog potencijala, izrađeni su idejni projekti za snimanje 2D seizmičkih i magnetotelurskih podataka na temelju kojih je proveden postupak javne nabave za izvođača radova. Također, nastavno na idejne projekte ishođene su suglasnosti o prethodnoj ocjeni prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu za 2D seizmičko snimanje te za magnetotelursko snimanje. Snimanje geofizičkih podataka počelo je početkom prosinca 2022. Nakon obrade i interpretacije novo snimljenih geofizičkih podataka i integracije s postojećim podacima, izdvojit će se dva kandidata, tj. 2 najperspektivnija područja na kojima će se izraditi po jedna istražna geotermalna bušotina.

Slika 7 Karta 9 geotermalnih projekata za toplinarstvo u sklopu NPOO-a

2.5 PROJEKT KOJI SE FINANCIRA IZ EGP FINANCIJSKOG MEHANIZMA U OKVIRU PROGRAMA „ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE“

Agencija za ugljikovodike prihvatila je energetska tranziciju te se okreće prema obnovljivim izvorima energije, prvenstveno geotermalnoj energiji koja se koristi za toplinarstvo i za proizvodnju električne energije.

S obzirom da ne postoji cjeloviti pregled geotermalnog potencijala Hrvatske, Agencija se prijavila na natječaj "Energija i klimatske promjene", financiran iz EGP (Europskog gospodarskog prostora) te je ovim ugovorom osigurala sredstava za izradu interaktivne karte geotermalnog potencijala.

Cilj projekta je strukturirati bazu podataka duboke geotermalne energije temeljem koje će se izraditi i javno objaviti jedinstvena interaktivna karta, a koja će obuhvatiti:

- Prikaz svih istražnih prostora i eksploatacijskih polja geotermalne vode za energetske svrhe
- Prikaz odabranih bušotina u kojima je indiciran geotermalni potencijal s osnovnim podacima
- Kartu geotermalnog gradijenta Panonskog dijela Republike Hrvatske

Predviđeno trajanje projekta je 16 mjeseci.

Projekt će obuhvatiti analizu oko 500 istražnih bušotina koje su dio baze geoloških i geofizičkih podataka koje vodi i organizira Agencija za ugljikovodike koji su prikupljeni pri istraživanju i eksploataciji ugljikovodika u zadnjih 70 godina.

Obrađeni i analizirani podaci bit će osnova za projektiranje i planiranje budućih geotermalnih projekata. Temeljem tako sistematiziranih i obrađenih podataka smanjio bi se geološki rizik što bi omogućilo brži razvoj i komercijalnu primjenu geotermalnih projekata u Republici Hrvatskoj.

2.6 ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA UGLJIKOVODIKA

2.6.1 UGOVORI O ISTRAŽIVANJU I PODJELI EKSPLOATACIJE UGLJIKOVODIKA

Agencija je zadužena za odobravanje radnog programa i budžeta i praćenje obveza investitora u skladu odobrenim radnim programom i budžetom, a kako je regulirano ugovorima o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika. U skladu s ugovorom o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, investitor je dužan dostaviti Agenciji radni program i planirani budžet za godinu koja slijedi, a koji se nakon analize i prethodne pisane suglasnosti nadležnog ministarstva, odobrava putem pisanog mišljenja.

Agencija je sukladno svojim ovlastima analizirala sve zahtjeve od strane investitora te izdala pisana izvješća o ispunjenju ugovornih obveza putem kvartalnih izvješća o napretku radova.

Investitori su dostavili svoje radne programe i budžete za 2023. godinu sukladno ugovoru, i to trgovačko društvo INA-INDUSTRIJA NAFTE, d.d. (u daljnjem tekstu: INA) za istražne prostore DR-03, SZH-01 i DI-14, ASPECT Croatia Kft. za istražni prostor SA-06 te Vermilion Zagreb Exploration d.o.o. za istražne prostore SA-07 i SA-10.

Nakon zaprimanja radnih programa i budžeta za istražne prostore te zatraženih dodatnih obrazloženja od strane investitora o pojedinim aktivnostima, Agencija je, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, dala odobrenja na radne programe i budžete za 2023. godinu.

2.6.2 UGOVORI O EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

Za 2022. godinu dostavljeni su i radni programi i budžeti za 57 eksploatacijskih polja ugljikovodika, a čiji je ovlaštenik INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d. te planirane količine pridobivanja za 2022. godinu po pojedinom eksploatacijskom polju. Agencija u svojoj bazi podataka vodi evidenciju o planiranim i ostvarenim količinama pridobivenih ugljikovodika u svrhu praćenja realizacije i plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika.

2.7 IZVRŠAVANJE OBVEZA SUKLADNO UGOVORIMA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

2.7.1 UGOVORI O ISTRAŽIVANJU I PODJELI EKSPLOATACIJE UGLJIKOVODIKA

Sukladno odobrenim radnim programima i budžetima, Agencija nadzire radnje investitora u tehničkom i financijskom pogledu, odnosno provjerava izvršavaju li se opisane usluge sukladno najboljoj svjetskoj praksi i trenutnim tržišnim cijenama.

Temeljem ugovora, investitor je dužan dostaviti kvartalna izvješća o napretku radova koja su osnova za provjeru aktivnosti koje je investitor poduzeo na istražnim prostorima te za daljnje odobravanje troškova koji će biti povrativi iz buduće eksploatacije ugljikovodika.

Izvještaji su dostavljeni od strane investitora u zadanim rokovima tj. trideset dana nakon završenog predmetnog kvartala.

Tijekom 2022. godine dostavljena su 22 kvartalna izvještaja o napretku radova. U cilju praćenja istražnih radnji investitora sukladno odobrenim radnim programima i budžetima i kvartalnim izvješćima o napretku radova, Agencija je pratila izvođenje radova temeljem dnevnih izvještaja koje su investitori dostavljali te su dnevne aktivnosti uspoređivane s realizacijom iz kvartalnih izvješća investitora.

Tako su u 2022. godini dostavljani, sukladno aktivnostima na terenu, dnevni izvještaji vezani uz izradu dvije bušotine:

- istražna bušotina Opatovac-1- locirana unutar istražnog prostora SA-10 (dnevni izvještaji o napretku bušenja dostavljani su od 07.10.2022. godine do 18.10.2022. godine).
- istražna bušotina Novi Jankovci-1- locirana unutar istražnog prostora SA-10 (dnevni izvještaji o napretku bušenja dostavljani su od 14.11.2022. godine do 24.11.2022. godine);

Nadalje, tijekom 2022. godine nastavljeno je provođenje opsežnih geofizičkih istražnih radova snimanja 3D seizmičkih podataka, te su sukladno aktivnostima na terenu, dostavljani dnevni izvještaji o napretku radova:

- Gojlo-3D-2021 seizmičko snimanje, ukupne površine 290 km² na istražnom prostoru SA-07
- Novska-3D-2021 seizmičko snimanje, ukupne površine 77 km² na istražnom prostoru SA-07

Nakon analize kvartalnih izvješća, troškovi koji su vezani uz istražne aktivnosti, odobravaju se u skladu s ugovornim odredbama. U slučajevima kada priloženi troškovi nisu odgovarali prikazanim radovima, zatražena je dopuna izvješća odnosno dokumentacije kako od investitora tako i od isporučitelja usluge. Nakon analize aktivnosti investitora, sukladno internoj proceduri, izrađena su izvješća o radovima obavljenim u primjenjivom kvartalu za svaki istražni prostor zasebno, a nastavno na koja su investitorima izdana pisana mišljenja na kvartalna izvješća u kojima je prikazan iznos troškova koji se odobrava investitoru za povrat iz buduće eksploatacije.

Sukladno zakonu i ugovorima o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, Agencija je ovlaštena i dužna nadzirati investitora u izvršavanju svih obveza preuzetih ugovorom.

U skladu s navedenim, Agencija je odgovorna pratiti i evidentirati sve rokove koji proizlaze iz ugovornih obveza investitora, za svaki pojedini ugovor, kao i rokove koji se odnose na izvršenje aktivnosti druge strane po pojedinoj obvezi.

Agencija vodi registar kojim se omogućuje sustavno praćenje rada investitora prilikom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika. Uspostavom metodologije, sustav praćenja investitorovih obveza ogleda se kroz ažuriranje te vođenje evidencije o rokovima izvršenja

ugovorom propisanih obveza i stvarnom ispunjavanju istih, a koje se odnose na dostavu dokumentacije, plaćanja naknada, rokove poduzimanja određenih radnji propisanih ugovorom i drugim propisima, podnošenje zahtjeva Agenciji i drugim nadležnim tijelima.

2.7.2 UGOVORI O EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

Investitor INA je dostavio radne programe za eksploatacijska polja ugljikovodika te su dostavljeni podaci analizirani i uspostavljena je baza za praćenje izvršenja planiranih proizvedenih količina ugljikovodika i izvršenja radnih programa.

2.8 PRAĆENJE I KONTROLA PRIDOBIVENIH KOLIČINA UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA ZA ENERGETSKE SVRHE TE VREDNOVANJE UGLJIKOVODIKA ZA POTREBE PLAĆANJA NAKNADE ZA PRIDOBIVENE KOLIČINE UGLJIKOVODIKA

Agencija vodi bilancu pridobivenih količina ugljikovodika za potrebe plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe, sukladno Uredbi o naknadi za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika (Narodne novine, br. 37/14, 72/14 i 25/20). Za potrebe plaćanja naknade prati se kretanje cijena nafte na svjetskim tržištima sukladno Platts izvještajima te izračun tržišne cijene nafte u skladu s propisanim pravilima u Pravilniku o rezervama (Narodne novine, br. 95/2018 i 87/2022), a sve kao podrška Povjerenstvu za vrednovanje ugljikovodika. Praćenje se provodi i za cijene plina na referentnom tržištu kako bi se naknada za pridobivene količine ugljikovodika uplaćivala sukladno zakonskim propisima.

Tablica 8 Usporedni pregled ukupno pridobivene vrijednosti ugljikovodika za 2021. i 2022. godinu

PERIOD	UKUPNA PRIDOBIVENA VRIJEDNOST	
	HRK (000)	HRK (000) - 10%
1-12mj 2022	7.529.576	752.958
1-12mj 2021	3.846.671	384.667
2022/2021 (000) HRK	3.682.905	368.291
2022/2021 %	96%	96%

2022. godina obilježena je, prije svega, energetsom krizom pod utjecajem rusko-ukrajinskog sukoba a koji je snažno utjecao na svjetske tržišne mehanizme formiranja cijena nafte i plina te kreirao njihovu izraženu volatilitet. Navedena nesigurnost opskrbe energentima izravno je utjecala na višu razinu globalne valuacije nafte i plina, a time i vrijednosnu komponentu pridobivenih ugljikovodika u Hrvatskoj (Tablica 8).

Tablica 9 Usporedni pregled vrednovanja ugljikovodika za 2021. i 2022. godinu

PERIOD	NAFTA			PROSJEČNA CIJENA	PROSJEČNA CIJENA USD/BBL
	m ³	HRK (000)	HRK (000) - 10%	HRK/m ³	
1-12mj 2022	639.506	2.877.465	287.747	4.499,51	99,87
1-12mj 2021	659.651	1.851.574	185.157	2.806,90	70,17
2022/2021 (000) HRK	-20.145	1.025.891	102.589	1.692,61	29,70
2022/2021 %	-3%	55%	55%	60%	42%

PERIOD	PLIN UKUPNO			PROSJEČNA CIJENA	PLIN (JADRAN - MORE)
	000 m ³	HRK (000)	HRK (000) - 10%	HRK/m ³	000 m ³
1-12mj 2022	744.993	4.652.111	465.211	6,24	216.490
1-12mj 2021	781.811	1.995.097	199.510	2,55	206.467
2022/2021 (000) HRK	-36.818	2.657.014	265.701	3,69	10.023
2022/2021 %	-5%	133%	133%	145%	5%

Tablica 9 prikazuje i proporcije prirodnog smanjenja proizvodnje nafte odnosno plina na godišnjoj razini, a isti je moguće neutralizirati jedino aktivnim pristupom novim istražnim radovima, u svrhu osiguravanja buduće proizvodnje što Agencija svojim djelovanjem i čini.

Agencija je također zadužena za praćenje i kontrolu ispunjenja obveza investitora po pitanju ugovorenih naknada za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika od strane investitora. U 2022. godini na ime naknada za površinu istražnih prostora uplaćeno je jedinicama lokalne samouprave 5.986.689,75 kn te 4.763.182,82 kn za administrativnu naknadu kao prihod državnog proračuna.

Sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, investitori su dužni dostaviti radne programe i planove pridobivanja za sva eksploatacijska polja ugljikovodika i geotermalne vode za energetske svrhe 90 odnosno 30 dana prije početka godine.

Tijekom 2022. godine, Agencija je bila uključena u aktivnosti vezane za izmjene i dopune prostornih planova jedinica lokalnih samouprava i županija na način da je kreirala inicijative i smjernice koje je potrebno unijeti u izmjene i dopune pojedinog prostornog plana.

3. OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

U rujnu 2017. godine, sukladno izmjenama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike Agenciji je pripojena Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata. Sukladno navedenom, Agencija je nadležna i za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata temeljem Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata.

Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata formiraju se radi osiguranja opskrbe naftom i naftnim derivatima u slučaju prijetnje energetske sigurnosti države, zbog izvanrednih poremećaja opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata. Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata koriste se u slučaju poremećaja opskrbe na tržištu nafte i naftnih derivata u Republici Hrvatskoj te radi ispunjenja međunarodnih obveza Republike Hrvatske na temelju odluka Međunarodne agencije za energiju i Europske komisije o puštanju obveznih zaliha nafte i naftnih derivata na tržište.

Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata formiraju se najmanje u količini od 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza, odnosno unosa ili 61 dan prosječne dnevne domaće potrošnje naftnih derivata u prethodnoj kalendarskoj godini, ovisno o tome koja je količina veća. Do 2019. godine obveza formiranja obveznih zaliha za tekuću godinu, u odnosu na prethodnu, usklađivala se najkasnije do 1. travnja tekuće godine i važila je najdulje do 31. ožujka sljedeće godine.

Izmjenama i dopunama Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (Narodne novine, br. 96/19) obveza formiranja obveznih zaliha za tekuću godinu, u odnosu na prethodnu, usklađuje se najkasnije do 1. srpnja tekuće godine i važi najdulje do 30. lipnja sljedeće godine. Prosječni dnevni neto uvoz, odnosno unos i prosječna dnevna domaća potrošnja izračunavaju se na temelju ekvivalenta sirove nafte u uvozu, odnosno unosu i domaćoj potrošnji, tijekom prethodne kalendarske godine.

Obvezne zalihe naftnih derivata čuvaju se u gotovim proizvodima, sirovoj nafti i u nematerijalnom obliku u obliku ugovora o opciskoj kupnji robe po unaprijed utvrđenim kriterijima u određenom vremenskom razdoblju. Najmanje jedna trećina obveze držanja obveznih zaliha treba biti u gotovim proizvodima i to onih pojedinih naftnih derivata čija je zajednička zastupljenost, izražena u ekvivalentu sirove nafte, jednaka najmanje 75% ukupne domaće potrošnje iz prethodne godine.

Energetski subjekt koji obavlja djelatnost skladištenja nafte i naftnih derivata i koji je preuzeo na skladištenje zalihe u vlasništvu Agencije nema pravo pridržaja, ni založno pravo nad naftom i naftnim derivatima koje skladišti kao obvezne zalihe. Također obvezne zalihe u vlasništvu Agencije ne mogu biti predmetom ovrhe.

U slučaju poremećaja opskrbe, Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o puštanju na tržište obveznih zaliha nafte i naftnih derivata. Agencija pušta obvezne zalihe na tržište po tržišnim cijenama. Tržišna cijena je cijena koja se postigne tržišnim natjecanjem temeljeno na srednjim kotacijama, objavljenim tijekom isporuke u Platt's Crude Oil Marketwireu i Platt's European Marketscanu, za naftu i naftne derivate koji su predmet prodaje.

Agencija je zadužena za formiranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, a što se provodi kroz djelatnosti i predmete poslovanja trgovine i skladištenje nafte i naftnih derivata, nadzor i upravljanje obveznim zalihama, kupovina i/ili gradnja terminala i/ili spremnika, pripadajućih lučkih i kopnenih postrojenja i instalacija te upravljanje istima, kontrola količine i kvalitete nafte i naftnih derivata, sudjelovanje u definiranju energetske politike, provedba međudržavnih ugovora i sporazuma, sklapanje opcijskih ugovora za kupnju naftnih derivata, upravljanje carinskim skladištima sirove nafte i trošarinskim skladištima naftnih derivata, upravljanje rizicima vezanim za fluktuacije cijene nafte i naftnih derivata te upravljanje valutnim rizicima, suradnja s domaćim i inozemnim energetske tijelima i/ili subjektima te tijelima državne i javne uprave.

Provedene aktivnosti u 2022. godini mogu se svrstati u četiri područja rada:

- Izračun obveznih količina nafte i naftnih derivata za razdoblje 2021./2022. godine i za 2022./2023. godinu (najmanje 90-dnevne obvezne zalihe);
- Formiranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata;
- Procjena obveznih količina nafte i naftnih derivata za 2023./2024. godinu (najmanje 90-dnevne obvezne zalihe);
- Ostale aktivnosti.

3.1 IZRAČUN OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2021./2022. I ZA 2022./2023. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE)

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prikupljenih do 25. lipnja 2021. godine, a sukladno članku 2. Pravilnika o izračunu prosječnog dnevnog neto uvoza, prosječne dnevne potrošnje i količina obveznih zaliha nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, broj 43/2016 i 116/19) (dalje u tekstu: Pravilnik), prosječni dnevni neto uvoz u 2020. godini iznosio je 5.843 tona ekvivalenta sirove nafte, dok sukladno članku 3. Pravilnika, prosječna dnevna domaća potrošnja u 2020. godini iznosila je 7.562 tona ekvivalenta sirove nafte. Nastavno na navedeno, 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza u 2021./2022. godini iznosilo je 525.915 tona ekvivalenta sirove nafte, dok je 61 dan prosječne dnevne domaće potrošnje u 2021./2022. godini iznosilo 461.263 tona ekvivalenta sirove nafte.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prikupljenih do 25. lipnja 2022. godine, a sukladno članku 2. Pravilnika, prosječni dnevni neto uvoz u 2021. godini iznosio je 6.635 tona ekvivalenta sirove nafte, dok sukladno članku 3. Pravilnika, prosječna dnevna domaća potrošnja u 2021. godini iznosila je 8.513 tona ekvivalenta sirove nafte. Nastavno na navedeno, 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza u 2022./2023. godini iznosilo je 597.144 tona ekvivalenta sirove nafte, dok je 61 dan prosječne dnevne domaće potrošnje u 2022./2023. godini iznosilo 461.263 tona ekvivalenta sirove nafte.

Sukladno članku 5. stavku 2. navedenog Pravilnika, a s ciljem racionalizacije troškova formiranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata za određivanje strukture obveznih zaliha naftnih derivata za 2022./2023. godinu korištena je povoljnija formula iz članka 5. stavka 1. navedenog Pravilnika. Formula iz članka 5. stavka 1. Pravilnika, koja za izračun količine obveznih zaliha uključuje rafinerijski plin, etan, ukapljeni naftni plin, primarni benzin, motorni benzin, benzin za zrakoplove, gorivo za mlazne motore benzinskog tipa, gorivo za mlazne motore kerozinskog tipa, ostali kerozini, plinsko ulje (gorivo za grijanje i pogonska goriva), loživo ulje (s velikim sadržajem sumpora i s malim sadržajem sumpora), specijalni benzini (white spirit), ulja za podmazivanje, bitumen, parafinski voskovi i naftni koks potrebna količina navedenih derivata iznosi 27.830 tona naftnog derivata više od potrebne količine prema formuli koja uključuje motorne benzine, benzine za zrakoplove, mlazna goriva benzinskog tipa, mlazna goriva kerozinskog tipa, plinska ulja (gorivo za grijanje i pogonsko gorivo) i loživa ulja (s velikim sadržajem sumpora i s malim sadržajem sumpora).

Sukladno članku 15. stavku 3. Zakona, količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, za razdoblje od 01. srpnja 2021. godine do 30. lipnja 2022. godine i razdoblje od 01. srpnja 2022. godine do 30. lipnja 2023. godine utvrđena je kako slijedi u nastavku (Tablica 10).

Tablica 10 Struktura obveznih zaliha nafte i nafte derivata

RAZDOBLJE PRIMJENE	NAFTNI DERIVATI (TONA)	SIROVA NAFTA (TONA)	BROJ DANA PROSJEČNOG DNEVNOG NETO UVOZA
prosječan dnevni neto uvoz u 2020. godini primjenjuje se od 01.07.2021. do 30.06.2022.	170.000	417.000	93
prosječan dnevni neto uvoz u 2021. godini primjenjuje se od 01.07.2022. do 30.06.2023.	238.000	417.000	93

3.2 FORMIRANJE OBVEZNIH ZALIHA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

Imajući na umu činjenicu da formiranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata pored značajnih financijskih sredstava, zahtjeva i opsežnu logistiku (skladišta, željeznice, pomorski promet), Agencija je pažnjom dobrog gospodarstvenika optimizirala troškove formiranja, skladištenja i znavljanja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata.

Uzimajući u obzir količine u materijalnom obliku koje su u vlasništvu Agencije, u 2022. godini nije bilo potrebe za ugovaranjem opsijskih ugovora o kupnji odnosno čuvanja zaliha u nematerijalnom obliku.

Tablica 11 prikazuje količinu i strukturu obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u materijalnom obliku koje su u vlasništvu Agencije u 2022. godini.

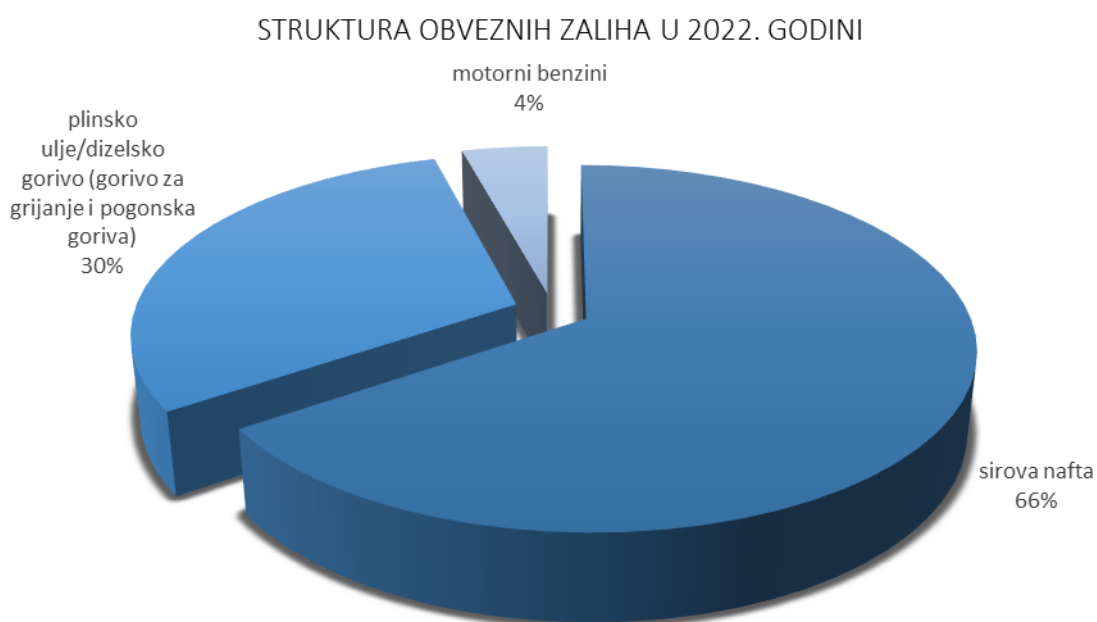
Tablica 11 Količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u materijalnom obliku .

STRUKTURA OBVEZNIH ZALIHA U MATERIJALNOM OBLIKU	KOLIČINA / TONA	
	01.01.2022.	31.12.2022.
sirova nafta	416.696	416.672
plinsko ulje / dizelsko gorivo (gorivo za grijanje i pogonska goriva)	171.892	192.285
motorni benzini	13.925	27.026

Agencija je u 2022. godini formirala obvezne zalihe nafte i naftnih derivata po strukturi i u količinama prikazanim u nastavku (Tablica 12).

Tablica 12 Formirane obvezne zalihe nafte i naftnih derivata po strukturi i u količinama

STRUKTURA OBVEZNIH ZALIHA U 2022. GODINI	KOLIČINA / TONA	
	1.1.-30.6.2022.	1.7.-31.12.2022.
sirova nafta	416.696	416.672
plinsko ulje/dizelsko gorivo (gorivo za grijanje i pogonska goriva)	171.892	192.285
motorni benzini	13.925	27.026

Slika 8 Struktura obveznih zaliha u 2022. godini

Agencija je za potrebe formiranja obveznih zaliha, sklapanjem ugovora o skladištenju, osigurala skladišne kapacitete od 480.000 m³ za sirovu naftu i 279.000 m³ (smanjenje od 50.000 m³ u Saveznoj Republici Njemačkoj i povećanje od 40.000 m³ u Republici Hrvatskoj) za naftne derivate. Agencija osigurava skladišne kapacitete za obvezne zalihe na lokacijama koje su već namijenjene skladištenju i rukovanju naftom i naftnim derivatima, koje imaju mogućnost znatne dogradnje, nalaze se u samim središtima potrošnje i imaju mogućnost prihvata/otpreme

robe različitim transportnim sredstvima. Veći dio obveznih zaliha nafte i naftnih derivata skladišti se na području Republike Hrvatske kod energetske subjekata koji imaju dozvolu Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) za obavljanje energetske djelatnosti skladištenja nafte i naftnih derivata u Republici Hrvatskoj, a obzirom na ograničenu raspoloživost skladišnog prostora na državnom području Republike Hrvatske za naftne derivate, kao i ograničenost raspoloživih naftnih derivata za delegiranje, Agencija nije mogla na području Republike Hrvatske u potpunosti skladištiti zalihe u količini i strukturi propisanoj Odlukom. Stoga Agencija, do osiguranja dostatnog skladišnog prostora na teritoriju Republike Hrvatske, koristi mogućnosti koje su otvorene sklapanjem međudržavnih ugovora o obveznim zalihama s Njemačkom te skladišti količine koje nedostaju za ispunjenje propisane obveze. Potreba za dodatnim skladišnim prostorom izvan Republike Hrvatske u 2022. godini iznosila je 15.000 m³.

3.3 PROCJENA OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2023/2024. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE)

Temeljem zaprimljenih podataka Državnog zavoda za statistiku o neto uvozu nafte i naftnih derivata i potrošnji naftnih derivata u 2022. godini izrađena je procjena iznosa 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza u 2023./2024. godini koja se u odnosu na 2022./2023. godinu povećava za 4%. Na osnovu procjene i indikativnih pokazatelja planirane su aktivnosti upravljanja obveznim zalihama nafte i naftnih derivata (kupovina nafte i naftnih derivata i/ili opcijaska kupnja) u 2023. godini. Točni podaci o potrebnoj količini i strukturi obveznih zaliha nafte i naftnih derivata Agencija neslužbeno dobiva 25. ožujka od Državnog zavoda za statistiku (službeni podaci se dobivaju 25. lipnja), a na osnovu kojih Agencija izrađuje konačni izvještaj o neto uvozu nafte i naftnih derivata i potrošnji naftnih derivata u Republici Hrvatskoj za 2022. godinu.

3.4 OSTALE AKTIVNOSTI

3.4.1 AKTIVNOSTI ZA SPRJEČAVANJE POREMEĆAJA OPSKRBE

Vlada Republike Hrvatske je dana 9. ožujka 2022. donijela Odluku o puštanju na tržište obveznih zaliha nafte i naftnih derivata kojom je utvrđeno puštanje na tržište obveznih zaliha dizelskog goriva u količini od 22.000 tona čime je podržala prvu akciju Međunarodne agencije za energiju (IEA) kojom je dogovoreno da će se otpustiti 60 milijuna tona nafte iz obveznih zaliha s ciljem slanja jedinstvene i snažne poruke svjetskim naftnim tržištima da neće biti manjka u zalihama kao rezultat ruske invazije na Ukrajinu. Agencija za ugljikovodike je provela natječaj te je prodala 22.000 t dizelskog goriva u SR Njemačkoj.

Sukladno Ugovoru o skladištenju skladištar omogućuje zanaavljanje 30.000 m³ dizelskog goriva godišnje. Agencija je sukladno ugovoru u ožujku pustila u zanaavljanje 24.500 t dizelskog goriva. Također je u ožujku sklopljen Ugovor o uzajamnoj kupoprodaji Eurodizela s HEP – Proizvodnjom d.d. u količini od 2.000 t. Time je Agencija za ugljikovodike dala svoj doprinos

osiguranju sigurne opskrbe naftnim derivatima na hrvatskom tržištu kao i osiguranju sigurne opskrbe potrošača toplinskom i električnom energijom.

Vlada Republike Hrvatske je dana 14. travnja 2022. donijela Odluku o puštanju na tržište obveznih zaliha nafte i naftnih derivata kojom je utvrđeno puštanje na tržište obveznih zaliha dizelskog goriva u količini od 32.000 tona čime je podržala drugu akciju Međunarodne agencije za energiju (IEA) kojom je dogovoreno da će se otpustiti 120 milijuna tona nafte iz obveznih zaliha s ciljem slanja jedinstvene i snažne poruke svjetskim naftnim tržištima da neće biti manjka u zalihama s obzirom na kontinuirano kršenje suvereniteta i teritorijalnog integriteta Ukrajine i sveobuhvatne sankcije koje je međunarodna zajednica nametnula Ruskoj Federaciji, velikom izvozniku nafte. Agencija za ugljikovodike je u skladu sa svojim zakonskim ovlastima i Odlukom Vlade Republike Hrvatske o puštanju na tržište obveznih zaliha nafte i naftnih derivata pokrenula postupak uzajamne kupoprodaje dizelskog goriva u količini od 12.000 t u mjesecu travnju, 12.000 t u mjesecu svibnju te postupak prodaje 8.000 t u SR Njemačkoj u mjesecu svibnju.

U preporuci Europske Komisije (2022/867) od 1. lipnja 2022. godine navodi se da države članice nisu obvezne popuniti obvezne zalihe do minimalno propisanih razina prije 1. studenog 2022. godine kako bi se izbjegla nagla kupnja naftnih proizvoda svih članica koje su sudjelovale u zajedničkoj akciji puštanja obveznih zaliha. Naknadno, preporukom Europske Komisije od 6. prosinca 2022. godine, rok za vraćanje obveznih zaliha na minimalne razine propisane člankom 3. Direktive 2009/119/EZ produljuje se do 31. ožujka 2023. godine.

Sve količine koje su bile u zanaavljanju vraćene su do kraja 2022. godine, a količine prodane u SR Njemačkoj nadomještene su kupnjom 14.000 t benzinskog goriva i 16.000 t dizelskog goriva u Republici Hrvatskoj za koje je predhodno osiguran skladišni kapacitet od 40.000 m³.

3.4.2 NADZOR KOLIČINE I KVALITETE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

Kontrola količine i kvalitete obveznih zaliha nafte i naftnih derivata obavlja se prilikom prihvata odnosno predaje nafte i naftnih derivata u komercijalne svrhe, kao i za vrijeme skladištenja u svrhu izrade bilance i određivanja intervala zanaavljanja sukladno tehničkim pravilima o kontroli količine i kvalitete obveznih zaliha nafte i naftnih derivata. Sukladno Zakonu i sklopljenim ugovorima Agencija je ovlaštena u bilo koje vrijeme provoditi kontrolu obveznih zaliha kao i kontrolu poslovnih knjiga skladišta. Tijekom 2022. godine provedeno je četiri nadzora količine i kvalitete obveznih zaliha nafte i naftnih derivata te su izrađeni zapisnici o inventurnim mjerenjima količina obveznih zaliha kojima su utvrđeni nastali manjkovi uslijed transporta, manipulacije i skladištenja obveznih zaliha. Godišnji manjkovi nastali uslijed transporta, manipulacije i skladištenja obveznih zaliha u okviru su dopuštenog manjka od 0,5% sukladno Pravilniku o trošarinama (Narodne novine broj 1/2019, 1/2020 i 22/2022) i Odluci Hrvatske gospodarske komore o dopuštenoj visini tehnoloških manjkova u procesima proizvodnje, prerade, manipulacije, skladištenja i transporta nafte, prirodnog plina, proizvoda prerade nafte i plina, plinskog kondenzata, sirovina za proizvodnju maziva i naftnih derivata, distribucije prirodnog plina (Narodne novine broj 28/2016).

Kvaliteta obveznih zaliha u skladu je s postojećim hrvatskim propisima. Granične vrijednosti značajki kvalitete naftnih derivata moraju biti u skladu s Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva („Narodne novine“, broj 131/2022). Zbog sprječavanja degradacije kvalitete, obvezne zalihe nafte i naftnih derivata čuvaju se odvojeno od komercijalnih zaliha energetskih subjekata.

3.4.3 IZVJEŠTAVANJE O STANJU I MJERAMA ZA OSIGURAVANJE RASPOLOŽIVIH I OBVEZNIH ZALIHA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

Agencija kontinuirano izrađuje analize trenutne raspoloživosti nafte i naftnih derivata te raspoložive zalihe preračunava u raspoložive dane neto uvoza, odnosno unosa ili potrošnje, te izrađuje tjedna izvješća o stanju raspoloživih obveznih i komercijalnih zaliha.

Državnom zavodu za statistiku dostavljena su sva mjesečna izvješća o stanju obveznih zaliha za prethodni mjesec u propisanom roku.

Saveznom ministarstvu gospodarstva i tehnologije Savezne Republike Njemačke dostavljena su sva mjesečna izvješća o stanju obveznih zaliha u SR Njemačkoj.

Izvještaj o mjerama za osiguravanje raspoloživih i obveznih zaliha nafte i naftnih derivata dostavljen je resornom Ministarstvu.

4. ZAŠTITA OKOLIŠA I PROSTORNO UREĐENJE

Sektor za zaštitu okoliša i prostorno uređenje zadužen je za praćenje obveza očuvanja prirode i okoliša i mjera sigurnosti za očuvanje istih, usklađivanje svih standarda zaštite okoliša i prirode te sigurnosti, zahtijevanje od investitora poduzimanja svih potrebnih korektivnih radnji, kao i mjera koje se odnose na zaštitu prirode, okoliša i zdravlja ljudi, te sve druge poslove vezane uz zaštitu okoliša i sigurnost. Osim na području zaštite okoliša, Sektor je obavljao analizu prostornih planova na lokalnoj i županijskoj razini te sudjelovao u iniciranju izmjena i dopuna prostornih planova, kao i u redovnim postupcima izmjena i dopuna prostornih planova, na županijskoj i lokalnoj razini. Svrha izmjena i dopuna prostornih planova s ciljem uključivanja aktivnosti vezanih uz istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalne vode u energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajnog zbrinjavanja ugljikovog dioksida, a pri tome dajući konkretne prijedloge i rješenja u vidu nadopune tekstova, je olakšavanje provođenja aktivnosti i jednostavnije i brže realizacije projekata. Uz navedeno, u 2022. godini nastavilo se s podrškom prema investitorima u vidu pomoći i koordinacije s državnim tijelima nadležnim za planirane zahvate, informiranjem javnosti te mogućih investitora o propisima iz područja zaštite okoliša, sigurnosti i prostornog uređenja, poglavito onima koji se tiču istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, držanjem konzultacija, a nastavila se i međunarodna suradnja te se intenzivirala suradnja s drugim tijelima javne vlasti te regionalne i lokalne samouprave po pitanju zaštite okoliša i prostornog planiranja. Također, Sektor je nastavio aktivnosti vezane uz daljnji razvoj energetske infrastrukture na pučini, točnije planiranjem i razradom mogućeg načina razvoja pučinskih vjetroparkova.

Slijedom navedenog, provedene aktivnosti u 2022. godini mogu se svrstati u sedam glavnih područja rada:

- Sudjelovanje tijekom izrade studije strateške procjene utjecaja na okoliš plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine
 - Kontinuirano sudjelovanje u postupku izrade studije
- Sudjelovanje u izmjenama i dopunama prostornih planova
 - Sudjelovanje u 89 postupaka izmjena i dopuna Prostornih planova lokalne i regionalne razine u vidu davanja komentara i prijedloga
 - Iniciranje četiri postupka izmjena Prostornih planova lokalne i regionalne razine
 - Sudjelovanje u devet postupaka strateških studija procjene utjecaja na okoliš izmjena i dopuna prostornih planova regionalne i lokalne razine kroz davanje komentara
- Međunarodna suradnja i sudjelovanje u radu EU odbora i radnih grupa
 - Sudjelovanje u radu skupine nadležnih tijela europske unije za odobalne naftne i plinske aktivnosti („European Union Offshore Oil and Gas Authorities Group“ – EUOAG)
 - Sudjelovanje u radu OFOG Grupe, Podgrupa za Procjenu utjecaja na okoliš (Barcelona Convention Offshore oil and gas Group, Sub-Group on Environmental Impact)
 - Konzultantske usluge drugim zemljama kroz pomoć u vidu pregleda njihove dokumentacije i davanja komentara, kao i davanja prijedloga mogućih rješenja problema (aktivna suradnja s Helenskom Republikom);
 - Sudjelovanje u izradi smjernica za procjenu utjecaja na okoliš za odobalne objekte za potrebe MAP Focal Point Meeting, UN, UNEP MAP
 - Sudjelovanje u radu grupe za praćenje nove strategije EU za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije – vjetra na moru „Regional Group for Interconnections in South-East Europe Technical meeting on establishment of Offshore sea-basin goals“
- Aktivnosti vezane uz pitanja zaštite okoliša i prirode pri provedbi aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe te suradnja s investitorima
 - Ocjena usklađenosti mjere s načelom nenošenja bitne štete („do no significant harm“) za investiciju „C1.2. R1-I2 Poticanje energetske učinkovitosti, toplinarstva i obnovljivih izvora energije za dekarbonizaciju energetskog sektora“
 - Pokretanje 12 postupaka očitovanja na zahtjev za prethodnu ocjenu prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu na šest područja za izvođenje magnetotelurskog snimanja i snimanja 2D seizmike

-
- Pokretanje postupka očitovanja na zahtjev za izdavanje dopuštenja za radnje u dva zaštićena područja za izvođenje magnetotelurskog snimanja
 - Nadzor nad provedbom obaveza investitora vezanih uz sigurnost, zaštitu okoliša i prirode, postupanja u slučaju neočekivanih nepovoljnih utjecaja te praćenjem drugih podataka ovisno o obuhvatu i značajkama plana i programa;
 - Podrška investitorima u postupku ishođenja potrebnih dokumenata;
- Suradnja s tijelima javne vlasti i akademskim ustanovama
 - Sudjelovanje u Povjerenstvu za provođenje istrage o velikoj nesreći na eksploatacijskom odobalnom objektu Ivana D
 - Sudjelovanje u komunikaciji s javnopravnim tijelima na lokalnoj razini prije i tijekom izvođenja geofizičkih snimanja na više lokacija;
 - Sudjelovanje u dva postupka izrade lokanih i regionalnih Izvješća o stanju u prostoru za određeno razdoblje
 - Sudjelovanje u osam postupaka davanja primjedbi i prijedloga raznih strategija državne razine
 - Sudjelovanje u devet postupaka davanja primjedbi i prijedloga Planova razvoja lokalne i regionalne razine
 - Sastanci sa zainteresiranim investitorima i predstavnicima državnih tijela, regionalne i lokalne samouprave, praćenje obveza postojećih investitora i sl.
 - Sudjelovanje na radionici i skupovima koji su za temu imali pripremu i poboljšanje nacionalne strategije i pripravnosti na iznenadna onečišćenja mora 'Enhancing Oil Spill Preparedness and Response in the Adriatic and Mediterranean Regions'
 - Sudjelovanje u Radnoj skupini za izradu teksta Plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora i prisustvovanje jednoj radionici;
 - Javno izvješćivanje
 - Objava informacija sukladno zajedničkom obrascu o pokazateljima velikih opasnosti iz Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1112/2014 o utvrđivanju zajedničkog obrasca, pomoću kojeg operatori i vlasnici odobalnih naftnih i plinskih objekata razmjenjuju informacije o pokazateljima velikih opasnosti za proteklu godinu.
 - Suradnja u međuresornim projektima
 - Praćenje trendova u korištenju energije vjetra na moru u Europi i svijetu, analiza mogućnosti iskorištavanja energije vjetra na Jadranskom moru
 - Sudjelovanje na Blue Deal Project 2nd Business Forumu u Valenciji na kojem se govorilo o korištenju obnovljivih izvora energije i energetske tranziciji, odnosno iskorištavanju potencijala plave energije (energije vjetra, valova, morskih struja).

- Sudjelovanje na Blue Deal Final Conference i European Maritime days u Ravenni, gdje smo sudjelovali u raspravi o korištenju obnovljivih izvora energije i energetske tranziciji, odnosno iskorištavanju potencijala plave energije (energije vjetra, valova, morskih struja) i prostornom planiranju morskog područja

5. NOVE TEHNOLOGIJE I POSLOVNI RAZVOJ

Izmjenama Statuta Agencije za ugljikovodike u 2021. formiran je novi sektor kojemu su glavna zaduženja praćenje trendova i politike razvoja energetskega sektora u Europi i svijetu, suradnju s državnim tijelima i pravnim osobama koje sudjeluju u postupku energetske tranzicije, analiza nacionalnih i europskih akata i dokumenata o energetskega tranziciji, planiranje razvoja i načina korištenja obnovljivih izvora energije, razrada i implementacija projekata čiji je cilj iskorištavanje obnovljivih izvora energije, analiza primjenjivih novih tehnologija, formiranje prijedloga za primjenu novih tehnologija, vođenje statistike i izračunavanja profitabilnosti novih tehnologija, planiranje postupnog smanjenja iskorištavanja ugljikovodika, sastavljanje i predlaganje učinkovitog plana za unaprjeđenje poslovanja Agencije.

Sektor je također zadužen za poslove vezane za pripremu, izradu, provedbu, nadzor i koordinaciju svih aktivnosti na pripremi projekata sufinanciranih sredstvima EU radi učinkovitog korištenja europskih sredstava, upravljanja ciljevima projekta, opsegom projekata, planom rada, resursima projekata, projektnom komunikacijom, rizicima te kvalitetom rada.

Vodik postaje referentna točka u tumačenju energetske budućnosti, kako na razini Europske unije tako i globalno. Europski strukturni i investicijski fondovi, kreiraju se na način da vodik zauzima značajno mjesto, posebice proizvodnja zelenog vodika. Očekuje se da će ulaganja u tehnologije povezane s čistim vodikom pridonijeti razvoju kružnog gospodarstva i energetskega tranziciji.

Sektor je u 2022. godini oformio tim koji je radio na identificiranju nužnih aktivnosti te je pripremljena dokumentacija za raspisivanje javne nabave za izradu Studije plana razvoja i primjene hrvatske strategije za vodik do 2050. god.. Postupak javne nabave u smislu prikupljanja ponuda, okončan je u prosincu 2022. godine. Studijom će se analizirati potencijal obnovljivih izvora energije za proizvodnju vodika, infrastruktura i dionici te kreirati portfelj vodikovih projekata kao i model za učinkovitu provedbu projekata. Nadalje, cilj izrade ovakve studije, koja predstavlja sveobuhvatni koncept Hrvatske strategije za vodik, jest identifikacija modela financiranja, prijedlog izmjena postojećeg regulatornog okvira te u konačnici promicanje vodikovih projekata.

U studenome 2022. godine Agencija za ugljikovodike je kao suorganizator predstavljala Nacionalno koordinacijsko tijelo u provedbi projekta JIVE2 CEE Croatia - Zagreb Bus Roadshow koji obuhvaća tri geografska područja EU (centralnu i istočnu Europu, Poljsko-baltičku regiju te južno-istočnu Europu). Projekti JIVE i JIVE2 financirani su od strane Clean Hydrogen Joint Undertaking prema ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava br. 735582 i 779563. Clean Hydrogen Undertaking prima potporu iz programa Europske unije za

istraživanje i inovacije Horizont 2020, Hydrogen Europe i Hydrogen Europe Research. Dio je ovo važnog projekta Europske Komisije (Clean Hydrogen Partnership) koji za cilj ima poticanje komercijalizacije autobusa na vodik, odnosno nabave 300 autobusa na vodik sukladno Europskoj strategiji za održivu mobilnost i Europskoj strategiji za vodik, a koji je financiran od strane Clean Hydrogen Partnership uz podršku Hydrogen Europe. Voditelj projekta je H2LV - Latvijska Udruga za Vodik, dok su tehnički partneri na projektu Messer Group i CaetanoBus.

U narednom periodu Sektor će nastaviti s analizom usklađenost postojećeg zakonodavnog okvira, usklađenost s relevantnim dokumentima i propisima Europske unije koji pokrivaju strukturne i investicijske fondove Europske unije tijekom naredne financijske perspektive posebice s aspekta mogućnosti sufinanciranja razvoja pilot projekata čistog vodika.

6. FINANCIJSKO POSLOVANJE

Agencija je proračunski korisnik državnog proračuna iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Kao proračunski korisnik mora primjenjivati odredbe Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 144/21), Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu (Narodne novine, br. NN 62/22, 131/22) te podzakonskih akata donesenih na temelju tih Zakona:

- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20);
- Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 37/22);
- Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10, 120/13 i 01/20);
- Pravilnik o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna te o načinu povrata sredstava u državni proračun i vođenja evidencija o povratu sredstava (Narodne novine, br. 48/11 i 126/17).

Agencija vodi dvojno računovodstvo uz primjenu propisanog računskog plana, prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

6.1 FINANCIRANJE

Agencija za ugljikovodike korisnik je državnog proračuna s brojem u registru korisnika proračuna RKP 49649, razdjel 077 Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, glava 07745 Agencija za ugljikovodike, Program 3225 - Razvoj energetskog sustava i gospodarenje ugljikovodicima, funkcijsko područje 0483 - Istraživanje i razvoj: Gorivo i energije a financira se iz četiri izvora:

Izvor 11 - opći prihodi iz proračuna čine oko 45% planiranih prihoda Agencije za ugljikovodike
Izvor 71 - prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine se odnosi na djelatnost vezanu za formiranje i zadržavanje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata te je sve ostvarene prihode dozvoljeno koristiti isključivo za rashode predviđene na Aktivnosti/Projektu K919004 – Formiranje, skladištenje i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnih derivata. Ovu vrstu prihoda je izuzetno teško planirati jer su svi faktori u trenutku plana nepoznanice (cijena

nafte/derivata, devizni tečaj). Većina planiranih sredstava se odnosi na tehničke kategorije naknjižavanja prihoda i rashoda prilikom kupoprodaje naftnih derivata zbog zanavljanja odnosno ne radi se o stvarno odljevu i priljevu.

Izvor 43 - prihodi za posebne namjene se odnosi na prenesene prihode iz prethodnih razdoblja ostvarene iz novčane naknade za administrativne troškove, novčane naknade za ulazak u DATA ROOM, novčane naknade za prodaju podataka iz DATA ROOM-a, novčane naknade za otkup dokumentacije za nadmetanje te je planirano njihovo korištenje prema predviđenom planu rashoda na aktivnostima koje omogućavaju redovno poslovanje Agencije za ugljikovodike.

Izvor 581 - sredstva su namijenjena financiranju mjere C1.2 R1-I2 iz Plana oporavka i otpornosti - Priprema i istraživanje projekata korištenja geotermalne energije, a navedeni prihodi su namijenjeni isključivo za podmirivanje rashoda na Aktivnosti/Projektu K919006-Geotermalni projekti-NPOO.

Procjene geotermalnog potencijala uključile bi procjenu geotermalnih ležišta gdje ne postoje dostatni podaci da se geotermalni potencijal može sa sigurnošću potvrditi, snimanje geofizičkih podataka te izrade geološko-geofizičkih studija. Projektom bi se izdvojila dva najperspektivnija područja te bi se na svakom od njih izradila po jedna istražna geotermalna bušotina.

6.2 IZVRŠENJE ZA 2022. GODINU

Tablica 13 Plan i izvršenje za 2022.godinu – svi izvori

PLAN I IZVRŠENJE ZA 2022. GODINU - svi izvori				
STAVKA	NAZIV STAVKE	TEKUĆI PLAN ZA 2022.	IZVRŠENO 31/12/2022	INDEKS IZVRŠENJA
311	PLAĆE (BRUTO)	9.121.022	7.086.360	77,69%
312	OSTALI RASHODI ZA ZAPOSLENE	220.000	165.587	75,27%
313	DOPRINOSI NA PLAĆE	1.515.418	1.160.536	76,58%
321	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	890.000	560.589	62,99%
322	RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	380.000	376.370	99,04%
323	RASHODI ZA USLUGE	304.650.280	282.628.231	92,77%
324	NAKNADE TROŠKOVA OSOBA IZVAN RADNOG OSNOSA	0	0	
329	OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA	6.313.280	2.584.166	40,93%
343	OSTALI FINANCIJSKI RASHODI	40.000	16.618	41,55%
372	OSTALE NAKNADE GRAĐANIMA I KUĆANSTVIMA	100.000	10.930	10,93%
381	TEKUĆE DONACIJE	0	0	
383	KAZNE, PENALI I NAKNADE ŠTETE	2.000.000	5.781	0,29%
412	NEMATERIJALNA IMOVINA	300.000	177.286	59,10%
422	POSTROJENJA I OPREMA	450.000	315.719	70,16%
426	NEMATERIJALNA PROIZVEDENA IMOVINA	0	0	
441	RASHODI ZA NABAVU ZALIHA	680.800.000	770.185.633	113,13%
07745	AGENCIJA ZA UGLJIKVODIKE	1.006.780.000	1.065.273.807	105,81%

Agencija se, kako je navedeno, financira iz izvora 11, 71, 43 i 581. Izvršenje plana rashoda (Tablica 13) iz svih izvora je 105,81%.

Na izvršenje plana u navedenom postotku je značajno je utjecalo poslovanje vezano uz obvezne zalihe nafte i naftnih derivata, odnosno izvršenje Izvora 71.

Agencija na Izvoru 71 planira uglavnom prihode/rashode za znavljanje obveznih zaliha po procijenjenim cijenama i tečaju.

Zbog rasta tržišnih cijena nafte i naftnih derivata te tečaja USD (u razdoblju provođenja znavljanja od početka travnja kad je tečaj USD iznosio cca 6,85 do kraja godine tečaj USD je iznosio u prosjeku 7,36, dok je vršni iznos tečaja bio i do 7,8), ukupni ostvareni prihodi/rashodi koji su evidentirani u poslovnim knjigama AZU-a i SDR su veći od planiranih na Izvoru 71.

Prihodi/rashodi vezani uz znavljanje su knjigovodstvena kategorija evidentiranja istih bez generiranja novčanog toka

6.3 PRIHODI, RASHODI I REZULTAT POSLOVANJA

Prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

6.3.1 PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA

Tablica 14 Prihodi i rashodi poslovanja

PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2021	2022	INDEKS (2022/ 2021)
6	PRIHODI POSLOVANJA (RAZRED 6)	285.548.127	314.658.758	110%
3	RASHODI POSLOVANJA (RAZRED 3)	240.957.159	259.420.734	108%
VIŠAK PRIHODA		44.590.968	55.238.024	124%

Tablica 14 pokazuje blagi rast prihoda poslovanja (razred 6) u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu. Višak prihoda nad rashodima se odnosi na kupovinu zaliha iz sredstava proračuna jer su nabavljene količine obveznih zaliha koje su plaćene iz sredstava Državnog proračuna teretile konta skupine 6 dok su rashodi knjiženi na konta skupine 4. Kada bi se iz skupine konta 6 oduzeli ukupni iznosi za nabavu robe odnosno obveznih zaliha (cca. 30 milijuna) i prihod ostvaren od pozitivnih tečajnih razlika (cca. 30 milijuna), redovni prihodi poslovanja (iz Državnog proračuna) bi pratili redovne rashode poslovanja (razred 3).

PRIHODI POSLOVANJA

U 2021. godini vidljiv je blagi rast prihoda poslovanja (razred 6) u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 15 Prihodi poslovanja

PRIHODI POSLOVANJA				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2021	2022	INDEKS (2022/ 2021)
63	POMOĆI IZ INOZEMSTVA I OD SUBJEKATA UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA	0	3.058.135	
64	PRIHODI OD IMOVINE	6.227.675	31.160.629	500%
65	PRIHODI OD UPRAVNIH I ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI, PRISTOJBI PO POSEBNIM PROPISIMA I NAKNADA	167.562	148.722	89%
66	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I ROBE TE PRUŽENIH USLUGA I PRIHODI OD DONACIJA	0	0	
67	PRIHODI IZ NADLEŽNOG PRORAČUNA I OD HZZO-A NA TEMELJU UGOVORNIH OBVEZA	279.152.890	279.907.472	100%
68	KAZNE, UPRAVNE MJERE I OSTALI PRIHODI	0	383.800	
6	PRIHODI POSLOVANJA	285.548.127	314.658.758	110%

Na skupini konta 63 su ostvareni prihodi od 3.058.135 a odnose prihode za provedbu Geotermalnih projekata u sklopu NPOO čija je provedba počela tek u 2022. godini.

Na skupini konta 64 su ostvareni veći prihodi u odnosu na prošlu godinu, a odnose se u najvećem dijelu (30.985.739,22 HRK) na pozitivne tečajne razlike zbog značajne volatilnosti tečaja USD (u razdoblju kupoprodaje obveznih zaliha u svrhu znavljanja robe od početka travnja kad je tečaj USD iznosio cca. 6,85 do kraja godine kada je tečaj USD iznosio u prosjeku 7,36 dok je vršni iznos tečaja išao i do 7,8).

Skupina konta 65 pokazuje nešto manje iznose nego prethodne godine a nastali su temeljem evidentiranih uplata vezanih za Koordinaciju za sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, a Agencija je dužna evidentirati ostvareni prihod uplaćen od strane ovlaštenika te izvršiti isplate sukladno članku 17. Uredbe o Koordinaciji.

Skupina konta 68 se odnosi na prihod od ugovorne kazne temeljem ugovora o znanjstvu obveznih zaliha.

RASHODI POSLOVANJA

Najznačajniji rashodi poslovanja Agencije su rashodi za zaposlene i materijalni rashodi

Tablica 16 Rashodi poslovanja

RASHODI POSLOVANJA				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2021	2022	INDEKS (2022/ 2021)
31	RASHODI ZA ZASPOSLENE	6.710.034	8.812.479	131%
32	MATERIJALNI RASHODI	234.033.038	245.012.613	105%
34	FINANCIJSKI RASHODI	196.737	5.578.932	2836%
37	NAKNADE GRAĐANIMA, KUĆANSTVIMA I DRUGE NAKNADE	17.350	10.930	63%
38	OSTALI RASHODI	0	5.781	
3	RASHODI POSLOVANJA	240.957.159	259.420.734	108%

Rashodi poslovanja u 2022. godini su rasli za 8%.

Rashodi za zaposlene su rasli zbog povećanja osnovice i godišnjeg povećanja od 0,05 % za radni staž te zbog rashoda za novozaposlene koje je u 2022. godini provedeno uz Suglasnost Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Na skupini konta 32 - Materijalni rashodi došlo je do porasta u odnosu na prethodnu godinu na gotovo svim stavkama najvećim dijelom zbog inflacije (uredski materijal, energija, telefonske i poštanske usluge, komunalne usluge) dok se preostali dio porasta rashoda odnosi na povećanje opsega poslovanja (izrada Studija za provedbu energetske tranzicije prema obnovljivim izvorima energije - geotermalni projekti, projekti trajnog zbrinjavanja CO2 i održavanja licenci vezanih za virtualni Data Room).

Financijski rashodi na skupini konta 34 se najvećim dijelom odnose na negativne tečajne razlike – bilježe rast u odnosu na prethodno razdoblje (kao i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika) a rezultat su promjene tečaja prvenstveno USD koji je u 2022. godini znatno varirao (od 6,5 do 7,88).

Na skupini konta 37 Naknade građanima i kućanstvima u novcu –rashodi su znatno niži jer u ovom razdoblju nije bilo troškova za školarine (usavršavanje zaposlenika na poslijediplomskom studiju).

6.3.2 PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE

Tablica 17 Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine

PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2021	2022	INDEKS (2022/ 2021)
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 7)	241.568.106	793.656.363	329%
4	PRIHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 4)	284.728.771	816.814.571	287%
	MANJAK PRIHODA	-43.160.665	-23.158.209	54%

Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine su znatno veći u odnosu na prethodno razdoblje, a generirani su dijelom od prodaje obveznih zaliha koje su puštene na tržište Odlukom Vlade RH a dijelom od zanaavljanja obveznih zaliha uzajamnom kupoprodajom (kompenzacija) čija provedba ne generira novčane tokove.

Prilikom zanaavljanja nafte i derivata Agencija daje robu i priznaje prihode (razred 7), a zanaovljenu robu u povratu knjiži na rashod (razred 4).

Kako su vlastita sredstva zapravo preneseni rezultat prethodnih razdoblja trošenje istih se u tekućoj godini iskazuje kao manjak prihoda od nefinancijske imovine (Tablica 17) jer je isti priznat u ranijim godinama.

PRIHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE

Tablica 18 Prihodi od nefinancijske imovine

PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2021	2022	INDEKS (2022/ 2021)
72	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	0	0	
74	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVEDENE KRATKOTRAJNE IMOVINE	241.568.106	793.656.363	329%
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	241.568.106	793.656.363	329%

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine znatno su veći u odnosu na prethodno razdoblje jer je priznat prihod po kompenzacijama od zanaavljanja obveznih zaliha te prihod od prodaje dijela obveznih zaliha koje su puštene na tržište Odlukom Vlade RH.

RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE

Tablica 19 Rashodi od nefinancijske imovine

RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2021	2022	INDEKS (2022/ 2021)
41	RASHODI ZA NABAVU NEPROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	168.595	177.286	105%
42	RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	265.137	252.575	95%
44	RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE KRATKOTRAJNE IMOVINE	284.295.039	816.384.710	287%
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	284.728.771	816.814.571	287%

Rashodi za nabavu neproizvedene i proizvedene dugotrajne imovine (skupine konta 41 i 42) ne pokazuju znatno odsutpanje u odnosu na prethodnu godinu jer se kontinuirano radi na ulaganjima u licence i računalnu opremu za server kojim se omogućuje funkcija virtualnog „DATA room-a“.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine za značajno porasli u odnosu na 2021., a rezultat su ostvarenih rashoda za kupovinu obveznih zaliha u svrhu nadomještanja zaliha koje su puštene Odlukom VRH, te evidentiranjem rashoda od zanaavljanja obveznih zaliha uzajamnom kupoprodajom (kompenzacija) gdje nije bilo novčanog tijeka.

6.3.3 REZULTAT POSLOVANJA 2021. GODINE

Tablica 20 Usporedni Rezultati poslovanja Agencije za 2021.i 2022.godinu

REZULTAT				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2021	2022	INDEKS (2022/ 2021)
6	PRIHODI POSLOVANJA (RAZRED 6)	285.548.127	314.658.758	110%
3	RASHODI POSLOVANJA (RAZRED 3)	240.957.159	259.420.734	108%
	VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA	44.590.968	55.238.024	124%
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 7)	241.568.106	793.656.363	329%
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 4)	284.728.771	816.814.571	287%
	MANJAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE	-43.160.665	-23.158.209	54%
	UKUPNI REZULTAT	1.430.303	32.079.815	

Agencija je ostvarila višak iz poslovanja i manjak prihoda od nefinancijske imovine što je u skladu s propisima koji reguliraju proračunsko računovodstvo pogotovo u slučaju kada se iz prihoda poslovanja (skupina konta 6) financira nabava obveznih zaliha (skupina konta 4) dok je ukupan rezultat za 2022. godinu višak prihoda nad rashodima u iznosu od 32 milijuna kao što je prikazano u nastavku (Tablica 20).

7. OSTALE AKTIVNOSTI

Gotovo cijela 2022. godina bila je obilježena kao godina krize, posebice one energetske. Rat u Ukrajini odrazio se na sve segmente poslovanja stoga je Agencija poslovanje morala prilagoditi novonastalim uvjetima. S obzirom na veliki broj stručnog kadra i resurse s kojima Agencija raspolaže, kontinuirano je pružana i operativnu podršku resornom ministarstvu, Vladi Republike Hrvatske, stručnim tijelima i kriznim timovima. Ponajviše se to odnosilo na praćenje kretanja cijena naftnih derivata na svjetskim tržištima, izrade analiza, kalkulacija i izvješća. Energetska kriza, posljedica ruskog rata u Ukrajini, stavila je u veći fokus zelenu tranziciju čime su se i aktivnosti Agencije intenzivirale.

Na Europskom geotermalnom kongresu u Berlinu, koji je okupio znanstvene stručnjake, predstavnike Europske komisije, političke predstavnike te investitore kako bi govorili o ogromnom potencijalu geotermalne energije, njezinoj ključnoj ulozi u energetskej tranziciji i izazovima s kojima se susreće, izabran je novi odbor Europskog vijeća za geotermalnu energiju.

U novom sastavu odbora, kao članica odbora izabrana je i Martina Tuschl, direktorica Sektora za geotermalnu energiju Agencije za ugljikovodike.

Agencija je u 2022. godini pojačano radila na uspostavi temelja za daljnji razvoj u smjeru energetske tranzicije.

Intenzivna komunikacija s medijima i ostalim javnostima bila je usmjerena na promociju kako geotermalnih potencijala tako i cjelokupne energetske tranzicije. Također, okrećući se prema novim izvorima energije koje tek treba razvijati, Agencija se okreće prema jednom potpuno novom tržištu. Ciljne javnosti Agencije se mijenjaju i nužna je prilagodba novim trendovima.

U tom smislu pripremljena je i nova mrežna stranica koja je koncipirana kao *one stop shop* u kojem korisnici/javnost može dobiti sve relevantne informacije o projektima, planovima, novim

tehnologijama. Također, stranica na engleskom jeziku koncipirana je kao sučelje za investitore i kao dobra informativna podloga budućim i potencijalnim partnerima.

Pojačana je komunikacija na društvenim mrežama (LinkedIn).

Informiranje javnosti se provodi kontinuirano kroz raznovrsne komunikacijske alate i kanale, djelujući kroz promotivne aktivnosti u obliku redovitih objava novosti i informacija na službenim mrežnim stranicama Agencije u cilju što boljeg informiranja javnosti o mogućim problemima i mogućim koristima koje može donijeti istraživanje ugljikovodika i geotermalnih voda.

Agencija je kontinuirano kroz cijelu 2022. godinu sudjelovala kao potpora Upravi za energetiku Ministarstva prilikom aktivnosti vezanih uz istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe.

Također, Agencija je pružala potporu Ministarstvu u poslovima vezanim za gradnju naftno-rudarskih objekata i postrojenja, dodjelu dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, provjeru naftno-rudarskih projekata, provjeru i potvrdu elaborata o rezervama.

Uz sve navedeno, djelatnici Agencije bili su podrška svim naftno-rudarskim gospodarskim subjektima prilikom ispunjavanja zakonskih obveza ili u slučaju potrebe tumačenja istih.

Agencija je također pružala operativnu podršku Ministarstvu u postupcima očitovanja na politike, planove, prijedloge, godišnja izvješća, zahtjeve za pristup informacijama, očitovanjima na prostorne planove i ostale akte. Agencija aktivno sudjeluje kao operativna podrška nadležnom ministarstvu u pripremama medijskih objava koje se odnose na djelokrug rada Agencije i/ili industrije općenito.

8. ZAKLJUČAK

Globalno gospodarstvo i dalje se suočava s velikim izazovima koje oblikuje ruska invazija na Ukrajinu. Fleksibilnost internih faktora i stručnost zaposlenika bila je ključna za uspjeh i kontinuitet poslovanja.

EU ubrzava svoje planove za energetske tranzicije kako bi se Europa što prije oslobodila ovisnosti o uvozu fosilnih goriva iz Rusije. Geopolitički razlozi za to preklapaju se s nužnošću borbe protiv klimatskih promjena.

Svijet će u idućih pet godina znatno brže graditi kapacitete za proizvodnju zelene energije, potaknut zabrinutošću za opskrbu nakon ruskog napada na Ukrajinu. Energetske neovisnosti možemo postići uštedama energije, diversifikacijom opskrbe i povećanjem upotrebe obnovljivih izvora energije. Taj proces zahtijeva mobilizaciju na svim razinama.

Geotermalni projekti koje Agencija priprema i razvija u posljednje četiri godine, postaju temelj za daljnji razvoj domaćeg energetskeg potencijala Republike Hrvatske i daljnji iskorak u pozicioniranju Republike Hrvatske kao vodeće zemlje unutar Europske unije koja u presudnom trenutku goruće potrebe za novim izvorima energije nudi projekte u visokoj fazi pripremljenosti koji mogu biti okosnica, ne samo zelene tranzicije, već i energetske sigurnosti i neovisnosti države.

Agencija je u 2022. pokrenula i/ili realizira značajne korake po pitanju daljnjeg razvoja iskorištavanja geotermalnih voda u energetske svrhe. Provedena su dva nadmetanja za odabir najpovoljnijih ponuditelja za dodjelu dozvola za istraživanje geotermalne vode.

Agencija je, u suradnji s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja provela potrebne pripremne radnje koje prethode raspisivanju nadmetanja te je pripremila dokumentacije za nadmetanje za predložene istražne prostore koje je započelo dana 28. prosinca 2022. i traje do 01. lipnja 2023. godine.

Energetska kriza s kojim je suočeno europsko, ali i globalno tržište, jasno naglašava važnost sigurnosti opskrbe energijom, jedini izlaz je u povećanju domaće proizvodnje energije i smanjivanju potrebe za uvozom.

U tom smislu, osim geotermalnih projekata koji Republici Hrvatskoj u budućnosti mogu osigurati nove, obnovljive megavate električne energije kao i tranziciju gradskih toplinskih mreža s fosilnih goriva na obnovljivi izvor energije, Agencija kontinuirano prati i pruža podršku daljnjim istraživanjima i privođenju proizvodnji novih nalazišta ugljikovodika, prvenstveno plina.

Do nove proizvodnje ugljikovodika u Hrvatskoj će doći na području Panonskog bazena u nekim od istražnih prostora na kojima istražuju kompanije INA- Industrija nafte d.d., Vermilion Zagreb Exploration te Aspect Croatia Kft.

Rezultati su to istraživanja za koje je Vlada Republike Hrvatske 2016. godine potpisala ugovore o istraživanju i podjeli proizvodnje ugljikovodika.

Očekivanja su da će kanadska kompanija Vermilion početkom 2024. godine, privesti proizvodnji nove količine prirodnog plina s eksploatacijskih polja Berak i Cerić u istočnoj Slavoniji. Također očekujemo i privođenje novih rezervi plina koje je istražnim aktivnostima otkrila tvrtka INA-Industrija nafte, d.d..

U 2022. godini na području središnje i sjeverozapadne Hrvatske snimljeni su veliki volumeni seizmičkih podataka i uskoro se očekuju prve istražne bušotine, a sukladno ugovorima potpisanim između Vlade RH i kompanija Aspect Croatia Kft. i Vermilion Zagreb Exploration.

Agencija, kao središnje tijelo u Republici Hrvatskoj za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata, u 2022. godini je u potpunosti i u maniri dobrog gospodarstvenika, izvršila sve poslove osiguranja, skladištenja i upravljanja propisanim količinama i strukturama obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, sve temeljem i u skladu s važećim pravnim propisima Republike Hrvatske i Europske unije.

Agencija će nastaviti intenzivno raditi na pretvorbi energetske potencijala u energetske resurse koji će osigurati stabilnost i energetske sigurnost Republike Hrvatske.

KLASA: 030-01/23-01/01

URBROJ: 405-01/01-23-1

Zagrebu, 27. ožujka 2023. godine

PREDSJEDNIK UPRAVE

Agencija za
ugljikovodike
Miramarska 24, Zagreb

Manjan Krpan